

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	v upravnistvu prejeman:
celo leto naprej K 24—	celo leto naprej K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 5:50
na mesec 2—	na mesec 1:90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Kmalova ulica št. 5 (v priložju levo) telefon št. 34.

Izhaaja vsak dan zvečer izzemski nedelje in praznike.

Inserati veljajo: petstopenjska petletna vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin.
Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.
Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozi-
„Narodna tiskarna“ telefon št. 65.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej K 25—	celo leto naprej K 30—
pol leta 13—	za Ameriko in vse druge dežele:
četrt leta 6:50	celo leto naprej K 35—
na mesec 2:30	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna.
Upravištvu (spodaj, dvorišče levo), Kmalova ulica št. 5, telefon št. 65.

Lublin v naših rokah. Varšava pred padcem.

NAŠE ZMAGOVITE ČETE SO ZASEDLE LUBLIN.

Dunaj, 31. julija 1915. (Kor. urad.)
Uradno poročajo 30. julija ob 8. uri zvečer:

Naša kavalerija je danes kmalu po dvanajstih opoldne vkorakala v Lublin.

VARŠAVA NEPOSREDNO PRED PADCEM.

London, 30. julija. (Kor. urad.)
Petrograjski dopisniki londonskih časopisov potrjujejo, da stoji Rusija na predvečer odločitve, če ta že ni padla. Vsi dopisniki soglašajo v mnenju, da je Varšava neposredno pred padcem.

RUSI SO SKLENILI OPUSTITI VARŠAVO.

London, 30. julija. (Kor. urad.)
Petrograjski poročevalec »Morningpost« javlja, da je Rusija sklenila opustiti varšavske trdnjave na višelski črti. Zgodilo se je to, da Nemci ne prebijejo ruske fronte. Zavezniki so ta sklep odobrili.

NAŠ 17. ARMANDNI ZBOR JE PREBIL RUSKO FRONTO PRI CHMIELU. — RUSI POŽIGAJO PRI SVOJEM UMIKANJU VSE NASELBINE IN ŽITO NA POLJIH.

Dunaj, 30. julija. (Kor. urad.)
Uradno se razglasa:

Rusko bojišče.

Po večdnevem premoru sta se včeraj med Vislo in Bugom zavezniška zopet na celi fronti lotila napada. Zapadno Wjprza do blizu Chmiela je bila sovražna fronta v razdalji 25 kilometrov razbita. Avstro - Ogrski 17. kor je zavzel po petkratnem naskoku severno Chmiela ruske pozicije. Nemške čete so zvečer zavezniško Poljsko - Biskupice in železnico na vzhodu od tod. Tudi pri Kovalu - Belzycah severovzhodno Krasnostava in Wojslava sta zavezniška vdrila v sovražne linije. Danes jutraj so začeli Rusi umik na celi fronti in so požgali vse naselbine in celo žito na poljih. Naše zasledovanje je v teku.

Severozapadno Ivangoroda je bil dne 28. julija jutraj na obeh straneh izliva Radomke na več krajih med hudimi boji izsiljen prehod čez Vislo. Nemški in avstrijski pionirji so v najtežjih razmerah dobili priliko, pokazati zopet odlično sposobnost in požrtvovalen doživljaj čut.

Na zgornji Bugu so branilci mostnega prečelja pri Sokalu na napad večjih sil umaknili svojo jugovzhodno fronto za nekaj sto metrov in tam odbili dalnje sovražne napade.

Položaj je sicer v vzhodni Galiciji nepremenjen.

Nomestnik načelnika generalnega štaba pl. H ö f e r, fml.

ČETE GENERALA VON WOYRSCHA SO UDARILE ČEZ VISLO. — MACKENSENOVE ARMADE SO OMAJALE RUSKO FRONTO MED VISLO IN BUGOM.

Berolin, 30. julija. (Kor. urad.)
Wolfiov urad poroča:
Veliki glavni stan poroča dne 30. julija.

Vzhodno bojišče.

Položaj je v splošnem neizpremenjen.

Jugovzhodno bojišče.

Čete armade generalobersta von Woyrscha so dne 28. julija zarana izsilile prehod čez Vislo na več krajih med izlivom Pilice in Kozienicami. Na vzhodnem bregu se vršijo boji. Dosedaj smo vjeli 800 Rusov ter ugrabili 5 strojnih pušk.

Včeraj so zavezniške armade generala feldmaršala von Mackensena prišle zopet z ofenzivo. Zapadno od Wjprza so predrle nemške čete rusko pozicijo. Zvečer so dospeli do črte Piaski-Biskupice ter do železnice vzhodno od tam. Vse to mnogo tisoč sovražnikov ter vplenile tri topove. Ta uspeh ter navalni avstro-ogrskih in nemških čet tik vzhodno od Visle, pruskih gardnih čet pri Krupah (severozapadno od Grabnostawa) ter drugih nemških čet v okolici Wojslawic, so omajali rusko fronto med Vislo in Bugom. Danes jutraj so opustili Rusi svoje pozicije na celi črti. Držijo se le še severno od Grubieszowa.

Vrhovno armadno vodstvo.

POLOŽAJ NA SEVERNEM BOJIŠČU. Izoliranje Ivangoroda.

Iz vojnega poročevalskega stana: Pod avstrijskim višjim poveljstvom stoječi armadi Woyrsch in Mackensen sta zopet dosegli močan napredek. Prehod armade Woyrsch čez Vislo je uvod za operacije, ki bodo dale bojem med Narevom in Lublinom nov značaj. Zveza Varšave z Ivangorodom je na obeh straneh Visle podvezana in trdnjava Ivangorod izolirana. Če je utrjena linija ob Visli od Varšave do Ivangoroda središče ruske fronte, segajoče od Lomze ob Narevu do Sokala ob Bugu, potem je to središče prebito. Prebitje se je zgodilo na obeh straneh Radomke in so znatne moči dosegle desni breg Visle. Cerniranje severovzhodne fronte Ivangoroda je le še vprašanje nekaterih dni.

Varšava.

London, 30. julija. (Kor. urad.)
»Times« javlja iz Varšave dne 25. julija: Današnje vesti so nepovoljne. Kakor se čuje, so Nemci prekorčili Narev in se zakopali. Tudi na južni strani ni sovražnik posebno daleč. Vidi se svet gorečih vasi. Celot optimisti so mnenja, da je izpraznjenje Varšave samo vprašanje nekaterih dni. Poudarja se, da Rusi to raje store, kakor da bi se lotili nove bitke, za katero so nezadostno pripravljeni in bi mogli biti poraženi. Sodi se, da pride v sosedstvu Varšave do bojev. Najbrž bodo med Varšavo in novo fronto samo umikalni boji. Pošta je bila danes zaprta; uradniki so zapustili mesto.

Najnevarnejši nemški manever proti Rusiji.

London, 30. julija. (Kor. urad.)
Vojaski sotrudnik lista »Times« nazivlje nemško vojno proti Rusiji izborna mojstrsko delo vojne strategije. Obkolilni načrt so izvršili Nemci po vzgledu Japoncev pri Mukdenu. Če Rusi ne bodo krepko in hitro odbili armade, ki se bliža severno od Njemena v smeri proti odločitvi, bo ta marširala proti Wilni ter skušala zastaviti pot, po kateri se bodo umikali Rusi. To je najnevarnejši manever, ki so ga od pričetka vojne izvršili proti Rusiji.

RUSKO URADNO POROČILO.

Ruski generalni štab poroča: Med Dino in Njemnom nobene izpremembe. Boji kavalerije in sprednjih straž se trajajo. Južnovzhodno od Kovna smo v noči na 27. julij pogladi sovražnika čez reko Ješijo. Ob narevski fronti so postali boji v odseku med okolico vasi Durolenka in okolico trdnjave Novogeorgievsk 25. in 26. julija trdovratnejši. Sovražnikovo ofenzivo na levem bregu Nareva smo s svojim krepkim protisunkom ustavili. Mnogo vasi in gozdov gredo iz ene posesti v drugo. V gozdu vzhodno od Rozana postaja boj zelo lju. 26. julija je vrzel sovražnik tam nad Sieradzem močne rezerve v boj. Na obeh bregovih Nareve smo izvršili uspešne napade ter prisilili par oddelkov čet, da so se v neredu umaknili. V okolici vasi Ciepelow smo vjeli 700 Nemcev ter vplenili par strojnih pušk. Protinapad sovražnikov iz vasi Konstantinov smo s pomočjo oklopnega avtomobila odbili. Na levem krilu Visle smo v jutranji zori dne 26. julija odbili sovražnika, ki se je skušal približati fronti Nadarzyn-Pjasečno, z uspešnim bajonetnim napadom. Med Vislo in Vjprcem je bolj mir. Vzhodno od Vjprca in Buga se boji še vrše. V okolici Kakolupja, Mojdana in Ostrovik so izvršili Nemci 26. julija zvečer napad s silnimi četami ter zavzeli del naših utrdb, vendar pa smo jih s protinapadom prepodili. Napadi Nemcev severno od Hrubiezowa se še vedno odlikujejo s popolnoma izvanrednim pritiskom, toda mi smo jih vedno odbili. V okolici vasi Anapol so naše čete izvršile lju protinapad. Ob Bugu lju boji v okolici Sokal-Poturcia, kjer je sovražnik en del svojih čet vrgel na desni breg. Med Dnjestrom in Prutom brezuspešni sovražni delni napadi.

BOLGARSKI GLAS O RUSIJI.

Z ozirom na sklicanje ruske dume, kar je najvažnejši politični dogodek zadnjega časa na Ruskem, in z ozirom na uspešno avstrijsko-nemško ofenzivo v ruski Poljski in v Kurlandiji, piše »Echo de Bulgarie«: Med tema dejstvi je notranja zveza. Vojna se je začela, ko je bila Rusija ravno sredi polne socialne in politične reorganizacije. Mnogoletna notranja kriza je bila poravnana, popolnoma pa jo je poravnala vojna. Politčna notranja vprašanja so stopila v ozadje in liberalni krogi so carju navdušeno ponudili svojo podporo. Smatrali so, da prinese ta gigantski boj ne samo rešitev največjega problema ruske zunanje politike, namreč otvoritev Dardanel, ampak da provzroči tudi notranje osvobodjenje, češ, vlada, ki zahteva tako ogromnih žrtev od prebivalstva, mora tudi uzadovoljiti zahteve tega prebivalstva. Glede Carigrada in Dardanel je bilo soglasje med vlado in naprednimi krogi hitro doseženo, saj so ti napredni krogi najbolj vneti za to pridobitev. Moskovski vseučiliščni profesor knez Evgenij Trubeckoj, eden duševnih voditeljev ruskih, je na velikem predavanju o temi: »Rusko narodno vprašanje — Carigrad in Sv. Sofija«, proklamiral, da mora Rusija to dobiti, da ji je to potrebno, kakor vsakdanji kruh, in da je od tega odvisna njena politična moč. Drugi veliki reprezentant ruske misli, profesor Miljukov, prvi mož v ruski dumi, je edinstvo v naziranju med vlado in liberalnimi krogi še dosti odločnejše pri raznih prilikah poudarjal.

Ruski narod je šel toliko raje za svojimi voditelji in za vlado, ker pričakuje od vojne notranjo svobodo in gospodarsko emancipacijo. Začetkom vojne so Rusi prodrli v Vzhodno Prusijo in v Galicijo in nekaj časa je bila tudi Ogrska ogrožena. Toda prvi ruski elan je bil ravno tako ustavljen, kakor prvi nemški elan na Francoskem. Pokazalo se je, da moderna vojna ni več odvisna od hrabrosti vojakov in njih števila, ampak da je v prvi vrsti problem organizacije in metode. Rusija, na katero je v tej gigantski vojni prišel največji delež, je imela grozno izgube. Njena zmogovita ofenziva se je premenila v umikanje. Vzlic hrabrosti in izredni vztrajnosti njenih poikov, se ruska armada vsak dan boj umika, pred nemško in avstrijsko armado, ki sta v vseh ozirih bolj organizirani. Nova ofenziva, ki se je začela proti obojema kriloma od Baltijskega morja do

Dnjestra, segajoče ruske fronte, je veličanska nevarnost, kar spozna tudi, vsak lajik. Za obrambo proti tej situaciji mora Rusija mobilizirati vse sile in od naroda zahtevati novih žrtev. Pomanjkljivost vojaške ter industrijalne organizacije so vzrok nastalih nesreč v vojni; popraviti je treba in izpolniti vrzeli. Če po umikanju iz Galicije je izdal car oglas, ki je kazal novo smer. Sledile so premembe v nekaterih ministrstvih, zdaj je sklicana duma. Oblast kliče narod na pomoč. Vsi napredni krogi stoje na strani vlade, ker so prepričani, da to pomore njihovi politiki do zmage. Zdaj je eden prvih ruskih publicistov zapisal besede: Vidimo, kako se podirajo bariere med javno oblastjo in javnim mnenjem. Če Rusija to prestane, če padejo res te bariere, bo to za Rusijo domača zmaga, naj ima vojna potem kakršenkoli izid.

Naši mornarji so razbili Italijanom Pelagruž.

BREZUSPEŠNI SUNKI SOVRAŽNIH ČET OB ROBU DOBERDOB-SKE PLANOTE.

Dunaj, 30. julija. (Kor. urad.)
Uradno razglasa:

Italijansko bojišče.

Na Goriškem na robu gorske planote nadaljujoci se italijanski napadi so posamezni brezuspešni sunki sovražnih oddelkov, ki so naperjeni proti eksponiranim oporiščem naših pozicij. Tako so italijanske čete poskusile vzhodno od Zagraja in pri kraju Redipuglia pridobiti ozemlja. Bile so povsod odbite. Zlasti se je sovražnik brezuspešno trudil za Monte dei sei Busi. Na drugih delih fronte na jugovzhodu se ni nič bistvenega zgodilo.

Na komenski gorski planoti je bil zadnje dni od topa za odbrambo balonov zadet italijanski letalni stroj. Piloti in opazovalec sta obležala mrtva pod gorečimi kosi letala.

Nomestnik načelnika generalnega štaba pl. H ö f e r, fml.

Z DRZNIM NAPADOM SO NAŠI MORNARJI RAZBILI ITALIJANOM RAVNOKAR PRIREJENO BREZ-ČIČNO POSTAJA NA PELA-GRUŽU.

Dogodki na morju.

Italijani so pred kratkim na otoku Pelagružu, ki ga mi nismo vojaško zasedli, napravili brezčično postajo. Dne 28. julija je skupina naših torpedovk s streli iz topov porušila postajno poslopje in podrla jambor. V zvezi s tem, in da se spozna, kako je zaseden otok, so torpedovke izkrcale mal oddelek vojaštva za ostro rekognosciranje. Vzlic lju temu odporu je oddelek čez sovražni strelski jarek prodril do močno betoniranih obrambnih naprav Italijanov in jim s podporo artiljerijskega ognja naših ladij prizadejal znatne izgube. Med drugimi sta padla zapovednik italijanske posadke in še neki drugi oficir. Po uspešnem rekognosciranju se je naš oddelek vzlic preslihi sovražnika vrnil na ladje, ne da bi imel znatnih izgub. Sovražni podmorski čolni so zaman lancirali več torpedov na naše enote.

Zapovedništvo mornarice.

PO DRUGI BITKI OB SOČI.

Iz vojnega poročevalskega stana poročajo:
Po desetdnevem borenju, ki ima, kar se ljustosti tiče, celo v sedanjih vojni le malo primerov, se je kon-

čala druga bitka ob Soči. Ob neomajljivem odporu avstro - ogrskih čet, ki branijo južnozahodno granico monarhije, so se zopet razbili italijanski valovi. Drugič v tem mesecu se je popolnoma ponesrečil več dni trajajoči, z brezprimerno ljustostjo se vršeci boj, ofenziva, pri kateri je sodelovalo ogromno število ljudi, topov ter se uporabila ogromna množina streljiva.

Soška fronta, ki varuje od Adrije do koroškega gorovja pred vpadom sovražnika, je ostala s svojimi najbolj eksponiranimi utrdbami popolnoma v posesti naših čet, čeprav so Italijani vse storili, da bi prodrli. Da sta ti dve ofenzivi v svrhu proderitve v tako kratkih intervalih sledili druga drugi, dokazuje jasno, da hoče italijanska armadno vodstvo za vsako ceno in brez ozira na žrtve predreti ob Soči. In to je lahko razumljivo, če se pomisli, da po dveh mesecih vojne italijanska armada ni prišla niti en korak naprej. Ob tirelskih skalah in ob koroških gorskih velikanih se italijanska akcija dozdaj ni razvila do resnejše zadeve; samo ob soški črti se je zdelo mogoče forsiranje zaradi terenskih razmer.

Koncentracija sovražnika.

Ko smo odbili prvo ofenzivo, so mislili Italijani s še energičnejšim in s še večjimi masami izvedenim sunkom končno vendarle čisto omajati avstro - ogrsko fronto, da bi bilo mogoče prodiranje. Da zasigurajo uspeh, so šli Italijani zdaj mnogo bolj koncentrično k napadu nego v prvič. Takrat se je ofenziva pravzaprav raztezala čez vso soško fronto, zdaj pa so zbrali moči na razmeroma majhnem odseku. Proti doberdobski planoti in goriški mostni utrdbi se je koncentrirala vsa sila naskoka. V odmoru med obojema bitkama so postavili sem še večje mase artiljerije ter zbrali 17 divizij, torej pač 200.000 mož, da pripravijo ofenzivo. Ogromno število za ta opek kos fronte. In pri tem večinoma sveže, popolnoma izpočito, brezhibno moštvo.

Avstro - ogrska fronta,

na katero so navalili italijanski zbori v drugi bitki ob Soči, se raztega od treh porišč goriške mestne utrdbe Podgora, Pevma in Oslavje, čez Standrež proti Rubijam k utrdbam Doberdobske planote. Pred Rubijami gre fronta čez Vipavo, se drži potem ob strmeh obronku planote, ki se pri Zagraju oddalji od Soče ter gre ob nekem kanalu do morja. Fronta se dotika krajev Polazzo, Redipulja, Vermeljano in Selce, za katere so se vršili glavni boji te bitke. Zelo

težki napadi so bili naperjeni zlasti proti Polazzu in Redipuliji, ker sega tu višinski greben globoko v dolino. Osemnajstega se je pričela bitka. Ob zori se je pričela predpriprava italijanske artiljerije. Grozovito silovita je bila. S poljskimi topovi, lahkim havbicami, 149 centimetrskeimi havbicami in težkimi kalibri 21 in 28 centimetrov so obsipali Italijani naše čete, vkopane na goli, kraški planoti, cele ure z vedno večjo ljutostjo. Peklenska kanonada, pri kateri so uporabili ogromne množine streljiva.

Ljuti boji moža proti možu.

Ko je sovražnik menil, da je otrese našo pozicijo, je prešla infanterija k naskoku. V globokih vrstah so pričele naskakovati kolone. Resnično so prišli oddelki v najspretnosti, kjer je kmalu prišlo do ljutih bližinskih bojev. Bajonet in kopito in ročne granate so odločevale v tem boju v jarkih mož proti možu. Zarometi so delovali. Zaman so skušali Italijani doseči uspehe s svojimi eksplozivnimi cevmi, morali so nazaj. Naši možarji so kronali delo tega dneva. Njihov krasen, sigurno namerjen ogenj je uničil pet sovražnih baterij.

Devetnajstega je znova vslamala bitka, tokrat tudi z vso silo ob goriški mostni utrdbi. Preko vinogradov je prišla enajsta italijanska infanterijska pehota po zopetnem grozovitem ognju proti Podgori. Hribi mrtvecev so se kopčili, toda Italijani niso odnehal. Tudi smo jih še le v bližinskem boju prisilili, da so se umaknili. Toda tako lahko se niso udali. Zopet je pričela artiljerija, ljutejši nego zjutraj in znova so pričele naskakovati redke rojne črte. Štiri ure je trajalo borenje, nato se je moral nasprotnik v drugi umakniti. Slabo je šlo ta dan v bitki ob Doberdolski planoti. Štirikrat so tu naskočile napadalne čete pri Zdravščini ograde domobrance. Odbiti, so se vsakokrat trdovratno zagrizli ob robu planote. Tudi pri Polazzu, Redipuliji, Vermeljani in vrhu Kosič je sledil naskok naskoku, toda čeprav so Italijani pošiljali v boj vedno novo moštvo, so naši hrabri vzdržali. In tako je šlo potem dan za dnevom.

Cel hrib v plamenu.

Dvajsetega zvečer so izvršili Italijani s čudovitim naporom sil napad na vrh Sv. Mihela, ki se dviga južno od Zdravščine nad planoto. Njihov artiljerijski ogenj, ki je uvedel naskok, je bil nepopisno ljut. Hrib je bil dobesedno zavrt v plamen in oblake prstnih fonten. Hrabri branitelji, na katere je padala brezkončna toča izstrelkov, so se končno umaknili. Italijanska infanterija je prišla na vrh, toda že naslednje popoldne so jih zopet pomedle rezerve, ki jim je poveljeval generalmajor Boog. Ravnotako se je godilo sovražnim oddelkom, ki so se ustalili pri Zagraju in ki smo jih z energičnim sunkom v bok nagnali v beg.

Toda še vedno se ni ustavila ofenziva. Cadorna je poslal nove divizije v boj. Italijanska artiljerija je še ljutejše posegla vmes, morje ognjenih cev je bljuvalo proti planoti in v mostni utrdbi. Dan in noč se je nadaljevala bitka. Sovražnik se je vkopaval proti našim pozicijam in neprenehoma je napadal iz svojih kritij. Nočni napadi pri Selcu in Vermeljani so se ponesrečili, ravnotako naskoki pri Polazzu. Pri Zdravščini, kjer smo svoje čete nekoliko umaknili, smo s spretno vojenim in navdušenim podvzetim proti napadom vrgli nazaj Italijane, ki so prodrli, ter jih pogladi v njihove stare pozicije. Pri Podgori in Pevmi je sovražnik tudi moral oditi s krvavimi glavami. En sam dan je jurišal proti Podgori zaporedoma z desetimi polki. Vsakokrat se je nudila ista slika: Kjer se je sovražnik četam posrečilo, vdreti v najspretnostne utrdbе, smo jih v bližinskem boju zopet pregnali.

Vse pozicije so ostale v posesti braniteljev. Toda naslednji dan so se znova pričeli na celi fronti naskok.

Sovražnik odnehuje.

Še le koncem tedna je sovražnik odnehal, toda le v to svrhu, da potem še enkrat zbere vse svoje moči ter še enkrat prične napadati. Toda tudi zopetni napadi pri Podgori, Polazzu, Vermeljani, Selcu so se popolnoma ponesrečili. Po zadnjih obupnih nočnih naskokih, ki so sovražnika vneli tisoče človeških življenj, je bila izčrpana njegova napadalna moč. Ta velikanski boj, ki ga je bojevalo več nego četrtn milijona borilcev proti manjšini, se je odločil v prosep branilcev. In to, čeprav je nudi sovražniku posebno teren pri goriški mostni utrdbi s svojimi vinogradi, nizkim grmičevjem in kamenitim zidovjem, mogoč kritij, čeprav smo na kraškem terenu izvanredno težko zgradili obrambno kritjo za obrambo, so

sebeno z ozirom na učinkovanje artiljerije.

Vojni poročevalec pripoveduje o bitki ob Soči: Z grozovitim ognjem so obsuli Italijani posebno južni del naših obrambnih črt, tako goriško nižino, kjer so na vsak način hoteli predreti našo fronto. Skoro 36 ur je trajalo grmenje topov z italijanske in naše strani. — Na nekaterih delih fronte so spravili Italijani v boj do 10 bataljonov, ki pa so bili skoro popolnoma poraženi. Enega regimenta, ki je trpel že prej dosti, je ostalo le še par vojakov. Enaka usoda je zadela neki drugi regiment, ki je jurišal pridelen na planoto. — Kar so storili naši štajerski črnovojniki, honved, Sovenci in Damatinci v tem strašnem borenju, dokazuje znova železno vstrajnost in pogum naše armade.

Mrtvaški smrad ob Soči.

Iz vojnoporočevalskega stana poročajo listu »Kölnische Zeitung«: Kupi mrtvecev, ki se dvigajo pred pozicijami c. in kr. čet, ne naraščajo le uro za uro, marveč je tudi mrtvaški smrad ob celi fronti bojišča postal že tako neznošen, da dobavljajo iz Gorice in drugih krajev iz vseh lekarn in drogerij parfeme in dišave v velikih množinah, da olajšajo čestam bivanje v taki atmosferi.

Goriško bojišče.

Severno od Gorice, deljen po Soški dolini od trnovskega gozda, se vzdiguje goli na Kras spominjajoči hrib sv. Valentina (572 m), ob njega se naslanja valovito solčno pogorje, vinogradna Brda. Na vznožju Sv. Valentina leži vas St. Maver, kamor so hodili nekoč na letovišče oglejski patrijahi. Od tu valovijo hribovi Oslavje, Grojna in Kalvarija med Podgoro kakor čudovito krasen venec ob goriškem mestu na desnem bregu Soče, venec, ki se vleče s severa proti jugozapadu. Pod varstvom tega hribovja se nahajajo trije mostovi goriški, ki vodijo čez Sočo. Dva sta južneje pri Podgori, eden železniški, eden za naveden promet, severozapadno je most, ki vodi v Pevmo. Bombardiran je bil že opetovano, pa še stoji cel.

Slemena imenovanega hribovja tvorijo goriško mostišče, pred katerim je obležalo že tisoče in tisoče Italijanov, ne da bi bili napravili kak korak naprej. Na ozemlje je padlo na tisoče granat in razrita je zemlja, ali zvesto stoji straža naših vrlih braniteljev ob Soči.

Kalvarija se dviga nad Podgoro kot strma stena in strmo pada na drugi strani v furlansko nižino, ki leži krasno in se razteza izpod Brd tje dol do Adrije.

Od Ločnika do Rubij je svet odprt. Pri Rubijah, objekta od zelenja ravnine, se dviga doberdolska planota, le malo grmičasta. Soča se razprostira, ko stopi v ravnino in počasi teče proti morju. — Na severnih obronkih Doberdoba se nahajajo kraji, za katere divjajo ljuti boji: Zdravščina, Zagraj, Polazzo, Redipuglia (Sredi polja), Vermeljani, Selce, Tržič. Nad njimi kraljuje kamenit Doberdolski, ki tvori z mostiščem dva ogromna stebra ob vhodu v goriško ravnino. Hribovje je nasičeno krvi, krvavi so obronki Doberdolski, Soča je polna sovražnih trupel, krvava reka, veliki grob italijanski... naše vojaštvo pa stoji neomajno, naša straža čuje ob Soči.

ITALIJANSKO LETALO SESTRELJENO NA TLA.

Vojnoporocevalski stan, 30. julija. V bojih ob Soči se prikazujejo vedno zopet drzni italijanski letalci nad našimi pozicijami. Včeraj se je posrečilo na Komenski planoti, na višini, vzdigajoči se za Doberdolsko cesto, eno teh letal sestreliti na tla. Ko se je letalo prikazalo, so takoj naperili topovi ogenj nanj in že eden prvih strelcov je zadel letalo. Vzdignil se je močan oblak plamena in letalo je padlo goreče na tla. Letalec in opazovalec sta mrtva, letalo je zgorelo. Neki drugi letalec, ki se je istočasno vzdignil, je bil tudi obstreljevan, pa se je vrnil brzo za italijanske črte.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 30. julija. Iz vojnoporočevalskega stana se poroča: Ob Val di Daone smo končno zasedli višine obronkov med hribom Lavamech, ki je zavzet, in Cima Pissola. Sovražna artiljerija je poskusila zaman z nasproti ležečih višin motiti naše operacije. Po dolgo artiljerijski pripravi srednjega kalibra v noči na 26. julija je jurišala infanterija, podpiral jo je močan ogenj strojnih pušk, ali bila je popolnoma odbita. V Krškem odseku se je nadaljeval trdovratni boj navzleč megli, ki je ovirala delovanje artiljerije. V odseku pri Plavah se razvijajo naše operacije ugodno, za cilj imajo razširjenje mostišča. Na kraški planoti je trajala bitka dalje z

veliko živahnostjo. Na celi fronti prodirajo naše čete z velikim elanom in pogumom. Posrečilo se jim je na levem krilu izredno močno postojanko vrha Sv. Mihela, ki obvlada velik del planote, priboriti, ali vsled hudega ognja mnogih sovražnih baterij vsakega kalibra smo morali iti nazaj za sleme, kjer se sedaj držimo. V središču smo prodrli proti sedlu Sv. Martina, ko so v polnočnih napadih izpraznili jarke in okope. Zvečer smo vzeli v skupnem delovanju infanterije in artiljerije postojanko na hribu »dei sei busi« in pregnali sovražnika iz njegovega trdnega kritja. Vjeli smo 3200 mož, 41 oficirjev, med njimi en oberstlajtnant, 5 strojnih pušk in drugega vojnega materiala, dva metalca bomb, mnogo pušk, provianta, municije in drugega vojnega materiala.

K temu poročajo iz vojnoporočevalskega stana: »Moder čim Previdnosti je, da Italijani niso dobili še nobene bitke in stojijo na bojišču že dva meseca ne da bi mogli beležiti kak uspeh, kajti njihov jezikovni zaklad bi ne zadoščal, da bi presegel vse one fraze, s katerimi se sedaj motijo. Da ne bo nič z vojaškim spretnostjo na Dunaj, so pokazali jasno že prvi tedni vojne. Najhuje razočaranje pa jih je zadelo s spoznanjem, da so se zadovoljile naše čete z obrambo in da se jim ni treba bati jih, kakor hitro se umaknejo na svoje stranske pozicije. Italijani pravijo, da se naše čete pravzaprav umikajo, ker stojijo na mestu, za Italijane pa pomeni to, da stojijo pred sovražnikom, nepričakovani napredek in tako je umevno, da Cadorna poroča vedno o »stalnem« napredovanju. Nekaj časa bo občinstvo še verjelo v »stalne« napredke, ali priti mora trenutek, ko bodo domovina in zavetniki hoteli videti kak resničen rezultat. Cadorna ni hotel skozi 2 meseca imenovati krajev, šele 25. julija, torej ob nastopu tretjega meseca vojne, je začel vpoštevati splošno napetost. Kar so njegovi rojaki hoteli in želeli, zmage ob Soški fronti, ni mogel sporočiti, niti ne zavzetje Gorice. Zato si je izmislil druge uspehe: zavzetje »Kapusinskega gozda«, nekkih okopov pri Sv. Martinu in hriba »dei sei busi«. Iz tega hriba so že vrženi Italijani, »Kapusinskega gozda« pa ni na zemljevidu... Usoda pač hoče, da se morajo Italijani zadovoljevati le s »stalnim napredovanjem«, ali vzeti ne morejo pozicij avstro-ogrske armade ob Soči.

Kdaj bo Cadorna na Dunaju?

V Milanu so razširjali v nedeljo pamflet, ki razpravlja o Cadornovih uradnih poročilih in o uspehih italijanske armade. Pamflet vprašuje generalni štab, kdaj da namerava biti na Dunaju, ako bo napredoval z dosedanjim polževom naglostjo. Odgovora ne zahteva, kajti avtor je že sam izračunal, da italijanska armada niti po štirih generacijah ne bo pred dunajskimi vrati...

KAKO SE V ITALIJI URADNO POROČA O DRUGI BITKI OB SOČI.

Dunaj, 29. julija. Iz vojnoporočevalskega stana se poroča: »Agenzia Stefani« je razširila dne 28. julija sliko dogodka ob soški fronti, ki ima služiti namenu, da odvrne jasno mnenje v Italiji od pravega ocenjevanja ponesrečene bitke. Radi njegove vsebine moramo to pripovedovanje razširiti po državi. Dosloven prevod se glasi:

Zopetno podvzete energične in odločne ofenzive po naših neprijetljivih četah ob soški črti in zlasti na kraški planoti mora domovino napočiniti s ponosom. V krvavih bojih, ki so prinesli stalne napredujoče uspehe, se potrjuje sijajno velika vrlost artiljerije in neprisliljena hrabrost infanterije. Stalno inteligentno in bratsko delovanje obeh orožnih vrst je skoro vedno premagalo trdovratni odpor sovražnika, kateremu je enoletna vojna skušnja dala gotovo veliko taktiko in spretnost, če tudi ne neprelomljive moralne moči. Vporaba težkih in poljskih topov za pripravo in olajšanje napadov čet bi ne bila mogla doseči boljših uspehov po soglasnih izjavah sovražnih vjetnikov.

Avstrijci, ki so bili vgnjezdjeni v svojih okopih, ki so imeli ugodne obvladajoče ali gozdne pozicije, katere so vezali odločni ukaz, da se ne smejo umakniti na noben način, so bili zadeti pred vsem po točnem in bogatem ognju naše artiljerije in v nered jih je spravilo napadanje, pogostoma in junaško, s strani naše infanterije.

Vjetniki, ki smo jih zajeli vsak dan v velikem številu, so pričali, da je bil ogenj naših številnih topov strašen in jih je mnogo ubil. Neki ogrski oficir je izjavil: Nisem verjel,

da se more s poljskimi kanoni streljati tako hitro, skoro kakor s strojnimi puškami. Drugi vjeti oficir je rekel, da ni mogoče vzdržati ognja italijanske artiljerije. Pod tem dežjem granat ostati, pomeni: umreti ali zblazniti.

V resnici so mogli naši hrabri topničarji pokončiti žične ovire in sovražne okope obsuti s streli tako, da smo dobili okope polne trupel. Varovali so jako uspešno infanterijo ob času pohoda in na vzetih sovražnih postojankah pred sovražnimi protinapadi. Te so poskusili v velikih masah. Sovražne čete so bile dobile čisto določen ukaz, da morajo nas vreči čez Sočo na vsak način. Pa tudi v teh slučajih je ustvarila naša artiljerija ognjeno zono, ki je ovirala sovražnika toliko pri napadanju kolikor pri umikanju. Infanterija je uničila s krasnimi bajonetnimi napadi cele oddelke in vjela veliko število moštva.

Resolutna ofenziva infanterije je odgovarjala popolnoma čudovitemu delovanju artiljerije. Na pohodu, ki se je izvršil največkrat brez kritja in v sovražnem ognju, je vzela infanterija z naskokom za ceno krvavih žrtv mnogo strelnih jarkov, boreč se z golim orožjem v jarkih, in je ostala na svojem mestu kljub temu, da so se prikazale nove sovražne baterije, kakor tudi je zavrnila hude sovražne napade in je prenašala mirno, odločno in samozatajevalno nelahke izgnue.

Avstrijski vjetniki so pripoznali neukrotljivo hrabrost naših linijskih čet, zlasti njihov pogum, izkazan v bajonetnem naskoku, in junaško držanje oficirjev, ki stoji s taktično metodo avstro-ogrskih oficirjev v ostrem napreduju. Zlasti vsled ponovnih prednih akcij naše infanterije so se morali vdati veliki sovražni oddelki z mnogimi oficirji in tako je odgovarjalo v splošnem vsakemu koraku, ki ga je storila naša ofenziva sistematično, zajetje obilnih sovražnikov. Pomembnost naših uspehov je razvidna že iz trdovratnosti, s katero je skušalo avstrijsko vrhovno poveljstvo ovirati naše prodiranje in skušalo vzeti zopet na kraški planoti priborjene pozicije. Goste mase svežih čet so vrgli proti nam, upajoč, da prederejo našo črto in nas vržejo nazaj čez Sočo. Ali ti poskusi so se skončavali z velikimi masakri, ki jih je napravila naša artiljerija, ali pa se je vdalo obilo vojakov, ki pripadajo vsem rasam pisane države. Na ta način so bili uničeni oddelki, ki so prišli največ z vzhodne fronte, ali pa so bili decimirani in protiofenziva, ki jo je zahtevalo avstrijsko vrhovno poveljstvo za vsako ceno žrtve, se je izjalovila žalostno. Oficirji in moštvo so šli neustrahovani skozi ogenj, so prodirali navzlic ranam in so hoteli nazaj v linijo, ko so bili komaj obvežani. Njihove zadnje misli in zadnje besede so veljale domovini.

Ranjeni v vrstah in v bolnicah niso tožili in se srdili, ampak so kazali ponosen stoicizem. Ginljiva so sočustva solidarnosti med oficirji in vojakmi. Oficirji so bili povsod vedno med vojaki, da jih podkrepijo v težavnih trenutkih s svojo navzočnostjo in svojim svetom. Vojaki so tvegali svoje življenje, da rešijo svoje ranjene oficirje ali spravijo proč njihova slava polna trupla.

Kakšna razlika med to bratovsko solidarnostjo, ki je eden najlepših znakov naše armade in strahovalnim režimom, ki drži skupaj sovražno armado.

Preskrbovalna služba za čete, boreče se na višinah, ki se je morala vršiti čez reko in kraje, izpostavljen sovražnemu ognju, se je vršila hitro in dobro. Tudi pomoč ranjenecem, celo še za one v bojni črti, je bila hitro pri roki. Poizvedovalna služba v zraku naših letal in vodljivih zrakoplov se je vršila pogumno in vstrajno. Dokazi vojaške vrlosti in neutrudljivosti, ki jih je pokazala italijanska armada pri svojem sistematičnem in napredujočem borenju proti jako močno utrjeni soški črti, se morejo prišteti med najboljše, kar jih morejo izkazati razne vojske v evropski vojni. Zadovoljstvo, katero je izrekel kralj vojakom, in njegova stalna navzočnost ob bojni fronti, moreta v srcih Italijanov zadeti le na odobravanje.

To italijansko uradno poročilo mora celo pri najbolj nativnem lajku vzbuditi prepričanje, da te bombastične fraze uradnega poročila merijo samo na zakrivanje popolnega neuspeha italijanske ofenzive.

Podrobneje se bavi s tem poročilom, je pod našo častjo.

DROBNE VESTI IZ ITALIJE.

Dunaj, 30. julija. Neki ranjenec piše listu »Neue freie Presse«: »Smrad trupel ob soški fronti, kjer ležijo mrtvi in ranjeni dneve in dneve, je bil tak, da nam ni šel iz nosa. Ako smo dobili menažo, je nismo mogli požirati, tak gnjus smo obču-

tili, vedno smo mislili, da imamo v ustih gnjilo človeško meso. Strašen je vtis iz teh grozovitih bojev.

Zeneva, 30. julija. »Suisse« poroča iz Lugana, da je Cadorna odločil tri zborne poveljnike, med temi generala Brusatija, ki je bil še pred kratkim kraljev adjutant. Isti list naznanja močno koncentriranje čet okoli Varese, kjer je bilo že poprej 20.000 Italijanov.

Berolin, 30. julija. Iz Lugana: Kronski svet v Rimu, napovedan za petek, je odpovedan. Pričakovana napoved vojne Turčiji je s tem odnesena na nedoločen čas.

Lugano, 29. julija. Iz Turina, Ravene, Cesene, Faence in Palmi se poroča o nemirih, nastalih vsled draženja, oziroma radi pomanjkanja kruha in moke.

Papež za mir. »Osservatore Romano« prijavlja oklice papeža na vse vojskujoče se narode in njihove poglavarje, v katerem prosi, naj si vsi prijatelji miru podajo roko, da nospese konec vojne.

NAPETOST MED ITALIJO IN TURČIJO.

Dunaj, 30. julija. Iz Lugana: »Giornale d'Italia« meni, da je dala turška vlada na protest italijanskega poslanika neugoden odgovor, ker iz vojaških ozirov ne more dovoliti odhoda Italijanov iz Mersine. — V vladnih krogih se sodi, da je prišel odločen trenutek. Ministrski svet bo sklical te dni.

ZAPADNO BOJIŠČE.

NAPADI IN PROTINAPADI NA ZAPADNI FRONTI.

Berolin, 30. julija. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan poroča dne 30. julija.

Zapadno bojišče.

Pri Perthesu v Champagne so od obeh strani razstreljevali mine; pri tem smo uničili pobočni jarek severozapadno od imenovanega kraja. V Preiskem gozdu se je razbil francoski napad na obeh straneh Croix des Carnes v ognju infanterije in artiljerije pred našimi ovirami. V Vogezih je napadel sovražnik včeraj popoldne znova črto Lingekopi-Barrenkopf. Bližinski boji za posest te pozicije še niso končani. Dva angleška letalca sta se morala ob obali spustiti na vodo ter sta bila vjeta.

Vrhovno armadno vodstvo.

Nemško letalo nad Calaisom.

Pariz, 30. julija. (Kor. urad.) Kakor poroča »Temps«, je letelo v noči od srede na četrtek neko nemško letalo nad Calais in vrglo na mesto več bomb, ki so napravile le malo škode. Drugo nemško letalo je šlo čez okraj Gravelline in vrglo več bomb, ne da bi napravilo kako škodo.

DELO NEMŠKIH PODMORSKIH ČOLNOV.

London, 30. julija. (Kor. urad.) Reuter javlja, da je bil belgijski parnik »Prinzess Maria José« torpediran in se je potopil, štirje možje so utonili, 21 jih je bilo rešenih.

Motorski čolni proti podmorskim čolnom.

New York, 30. julija. (Kor. urad.) Tvrdka Smith Boat and Engins Company je dobila od zavezniških vlad naročilo, naj predloži načrte za močne in hitre motorske čolne, ki morejo nositi dva ali več lahkih topov in ki jih bodo uporabljali za lov na nemške podmorske čolne. Anglija hoče imeti brodyje, obstoječe iz sto, Rusija pa brodyje, obstoječe iz 30 do 40 takih čolnov. Čolni bodo prevozili 50 milj v uri.

ODGODITEV ANGLEŠKEGA PARLAMENTA.

London, 29. julija. Angleški parlament je bil danes odgoden do 14. septembra.

Iz angleškega parlamenta.

London, 30. julija. (Kor. urad.) V včerajšnji seji poslancev zbornice je več liberalnih poslancev govorilo za splošno vojaško dolžnost, med njimi poslanec Wedgeurrod, ki je dejal, da mora Anglija napeti vse svoje sile, ker skuša Nemčija zapegljati Francijo v ugoden poseben mir. »Morningpost« pravi o tem: Na rečo so Francozi hraber in viteški narod in so ponudbo Nemčije zavrnili, a bodimo si svesti nevarnosti, ki obstoji za nas, če ostanemo v sedanjih razmerah.

Boj za Carigrad.

TURŠKO URADNO POROČILO.

Carigrad, 28. avgusta. (Kor. ur.) »Agence telegrafique Milli« javlja iz glavnega stana:

Kavkaška fronta.

Naši opetovani napadi so ruske sile, ki so s podporo band poskušale našemu desnemu krilu skočiti v hrbet, da bi razširile bojno ozemlje, počasi proti vzhodu nazaj vrgli in jim prizadeli izgube. Dne 25. julija smo v bitki, ki se je razvila na višavah Grebodo, vrgli zadnje straže ter sovražnih sil dalje proti vzhodu ter vjeli več nego 300 Rusov, med njimi 7 oficirjev ter zavojevali en neposkudovan top ter mnogo municije, eno municijsko shrambo, dva municijska voza ter mnogo orožja in municije. Bežeči sovražniki je prišel pomotoma v boj z lastnimi ojačenji, ki so njegovemu desnemu krilu prihitela na pomoč. Naša artiljerija je v popolnem neredu bežečemu sovražniku prizadela znatne izgube.

Dardanelska fronta.

Dne 27. julija je bil infanterijski in artiljerijski boj s presledki. Dne 26. julija so poskušale nekatere sovražne torpedovke obstreljevati pri Kerevisdere naše desno krilo ob Sedilbahru. Naša artiljerija je zadela eno torpedovko, nakar so druge nehale streljati in so odšle. Na drugih frontah nič posebnega.

Vojni položaj v Dardanelah.

Kristianija, 29. julija. (Kor. ur.). Vojaški sodnik „Morgenbladet“ piše o vojnem položaju v Dardanelah: Od velikega napada zaveznikov od 4. do 6. julija so se očitno vršile le brezpomembni krajevni spopadi in vsakodnevno obstreljevanje, ne da bi zavezniški kar najmanj napredovali. Očitno je turška anatolska baterija obstreljevala z dobrim učinkom sovražne pozicije, čeprav niti angleška, niti francoska poročila ne poročajo o tem. Ker pa so vojne ladje zaveznikov v zadnjem času obstreljevale te baterije iz velike daljave, je moral biti njihov ogenj vendarle nadležen. Pri Kaba Tepe, iz katerega kraja sem so se bojevali Avstralci in Novozelandci, nima sovražnik sploh nobene uspeha. Pri Sedilbahru je najskrajnejša točka, ki so jo dosegli tam se boreče britske in francoske kolonialne čete, le pet kilometrov oddaljena od prvotnega izkrcališča. Po tem, kar je Asquith sam sporočil, je teh pet kilometrov veljalo Angležem 45.000 mrtvih, ranjenih in vjetih na vsak meter, z drugimi besedami okoli 600 mrtvih dan tekom treh mesecev. K temu je priracunati vse potopljene in poškodovane vojne ladje, kakor tudi francoske izgube, ki se ne objavijo. Jasno je, da so pričeli zavezniški eksperiment, ki zelo mnogo velja.

Angleške bolnišnice na Kreti.

Curih, 30. julija. „Echo de Paris“ poroča iz Soluna: V zalivu Suda na otoku Kreta se delajo priprave, da se tam zgradi angleške bolnišnice, v katere bodo prihajali ranjeni Angleži izpred Dardanel.

Iz nevtralnih držav.

POLITIKA AMERIKE.

Nemški listi pojasnjujejo, da stoji predsednik Združenih držav odločno na strani Anglije in njenih zaveznikov. S tem je v Ameriki pridobil mnogo pristašev tudi za svojo notranjo politiko, med prebivalstvom in med finančnimi krogi, ki porabljajo vojno za velike zaslužke. Južne dežele, Irci in Nemci so proti njemu, pa tudi zapadne dežele, kjer vedno računajo z japonsko nevarnostjo. Bivši zunanji minister Bryan je ravno zato odstopil in začel propagando za svoj mirovni program, da bi vladno stranjo skupaj obdržal in preprečil razkol, kar povečava Wilsonovo moč. Wilsonova politika ima jasno smer. Po svoji najnovejši noti na Nemčijo, ne more več nazaj. Gre mu za to, da na vsak način doseže uspeh. Če Nemčija le količnik odneha in se uda njegovim grožnjam, ima Wilson že uspeh, ki ga lahko izkoristi in ki bo njegovo moč znatno utrdil. Če pa se Nemčija ne uda, če ne odneha glede boja podmorskih čolnov, potem je izgubljen. Izvajati iz svoje note zadnje konsekvence, to se pravi, Nemčiji napovedati vojno, tega sploh ne more, ker je odpor proti vojni tako močan, da na kongresu gotovo ne dobi večine za vojno. Če bi poskusil Wilson provzročiti vojno, bi nastala v Združenih državah notranja kriza. To ve Wilson prav dobro. Njegova nota ima samo namen, s pogumnim in izzivajočim nastopom izziliti kak uspeh, da bi s tem svojo stranko ohranil na krmlju.

Mehikansko - ameriški incident.

Iz Washingtona javljajo: Mehikanci so ustavili pri Pueblu avtomobil, ki je vozil pod amerikansko zastavo diplomatske dokumente. Mehikanci so zastavo razirali ter dva Španca, ki sta se nahajala v vozu, obsodila na smrt. Tretjega potnika, ki je bil Amerikane, pa so izpustili.

Naši kranjski junaki.

Deželni predsednik ekscelenc baron Schwarz je prejel sledeče pismo:

Vaša ekscelenca!

Velepoštovani gospod deželni predsednik!

Pred enim letom sem imel čast in srečo popeljati proti sovražniku slavo bogati pešpolk viteza Milde št. 17, ki se popolnjuje s hrabri sinovi vaši ekscelenci kot deželni šefu poverjene lepe kronovne kranjske in pri lastnem opazovanju sem videl, s kako občudovanja vredno smelostjo in vztrajnostjo so se borili njegovi oficirji in njegovi vrli vojaki.

Naj mi bo kot takratnemu zapovedniku danes, povodom obletnice mobilizacije, dovoljeno zagotoviti Vašo ekscelenco, da je vsa Avstrija, pred vsem pa vojvodina kranjska lahko ponosna na svoje sinove, ki so v smislu 240letne tradicije po sijajnih vzgledih svojih prednikov v dvajset mesečnem bojevanju s hrabrim sovražnikom v podedovani zvestobi do cesarja in države doprinesli brezprimerna junaštva in pripomogli k sijajnim zmagam, ki so osvobodile našo domovino iz težkih težav.

Čast spomenu vseh vojakov, ki so za to vzvišeno nalogo padli na bojiščih!

Sprejmi Vaša ekscelenca izraz najodličnejšega spoštovanja, s katerim beleži

Vaši ekscelenci

najudanejši

ADOLF BARON STILLFRIED I. r.

polkovnik.

Jedrzejów, dne 26. julija 1915.

Deželni glavar dr. Iv. Susteršič je prejel sledeče pismo:

»Kot nekdanjega poveljnika junaškega kranjskega pehotnega polka, viteza Milde št. 17, me žene srce, da ob obletnici izvršene mobilizacije izrazim svoje odkritosrečno občudovanje številnih junaških činov hrabrih sinov prelepe vojvodine Kranjske v teh že leto dni trajajočih hudih in velikanskih bojih zoper enakovrstnega nasprotnika in čestitam deželni, katere sinovi so se, zvesti prestolu in domovini, v neomajljivi hrabrosti bojevali, krvavili in sodelovali pri pre-

krasnih zmagah v čast in slavo naše armade, ki nikdar ne pozabi teh sinov. Da sem ob začetku vojne stal na čelu temu krasnemu, od nekdanjega preizkušenemu polku in ga vodil proti sovražniku, to mi je najlepši, najnepozabljivejši spomin, in moje želje in molitve bodo spremljale polk do konca mojega življenja.

Deželni odbor je vzel v seji dne 30. julija 1915 to pohvalo kranjskih junakov s patrijotičnim zadoščenjem na znanje in pooblastil deželnega glavarja, da polkovnika v imenu dežele Kranjske spoštljivo pozdravi in mu odkritosrečno častita k sijajnim uspehom polka, ki se je izveščal in zadobil zmagovalno silo pod njegovim izvrstnim vodstvom in imel vrhutega srečo, da ga je peljal pred sovražnika imenovani polkovnik.

Župan dr. Ivan Tavčar je prejel od prejšnjega poveljnika našega domačega pešpolka št. 17. polkovnika Adolfa barona Stillfrieda, ki je sedaj c. in k. okrajni poveljnik v Jedrzejówu v nekdanji ruski Poljski, sledeče pismo:

»Minilo je leto dni, odkar ste bili priča slovesne prispege, ki jo je položil v ljubljanskem dopolnilnem okraju mobilizirani pešpolk viteza pl. Milde št. 17. Naj mi bo dovoljeno danes — dasi žalibog ne stojim več na čelu tega slavo bogatega polka, a sem vendar z vsem svojim čustvovanjem in s svojimi najboljšimi vročimi željami neprestano pri njem — da Vas, visoko spoštovani gospod župan, zagotovim, da si je in ostane vsak mož domačega polka v vsaki uri v mnogoštevilnih bitkah in spopadih neomajno svest ne le svoje prispege, nego da izvršuje po vzgledu svojih pogumnih, hrabrih častnikov junaštva ter vzgledu požrtvovalnosti in vztrajnosti, ki so v zgodovini tega polka brez primere. Število junakov, ki so krvavili in izdihili na polju slave za dom in cesarja ter stotera odklovanja častnikov in moštva za hrabro vedenje pred sovražnikom dokazujejo to. Če je danes po preteku leta zmagala naša strana, ter je sovražnik pregnan iz države, potem ima slavni domači ljubljanski polk št. 17. svoj pošten delež pri rešitvi domovine!

V moderni vojni.

V. Mazi.

II.

Kvartet ad hoc.

V istem junijskem večeru smo srkali za okopom nadporočnika Z. sladko vince kakor »v teh starodavnih časih«. Zaboju nam je služil za mizo in slaga je donal prav pridno steklenico za steklenico. Mirna, jasna noč se je razgledovala po brezkončni ravnini z milijoni svojih bleščečih oči. Prepeli smo domala vse znane narodne pesmi. Praporček Š. se je sicer nekoliko prebrehščal, zadiral s svojim basom, ker se ga je že oprjemalo vino, kadeta B. in M. pa sta jo prav dobro rezala in tudi nad tenorjem nadporočnika Z. bi se ne mogel nihče spodtikati. Jaz sem pomagal, kolikor sem znal in mogel.

V tem razpoloženju bi bili skoro pozabili, da stojimo v neposredni bližini sovražnika, da ni priletel nadomoda okoli polnoči nekdo z novico, da so pri moji in drugih stolinjah že vsi optani ter pripravljeni za napad.

Stekel sem brž po visoki travi do naših okopov, ali ko sem prišel tja, sem videl, da so napravili iz muhe konja. Naše predstraže so namreč zajele rusko patruljo, ki je bila poslana na poizvedovanje.

Prepričani smo bili, da Rusi ta večer ne bodo prodirali, zato sem se lahko z mirno vestjo vrnil k stari družbi.

Ali nikogar nisem več našel. Kadet M., ki je imel službo, mi je povedal, da so šli drugi — na patruljo proti ruskim okopom.

Komaj stopim iz njegovega zavetja, že me preseneti petje, ki je prihajalo tam daleč nekje izpred ruskih okopov.

To vendar ne morejo biti naši? Ali pojo Rusi? — Poslušam. Ne, to je naša pesem. Razločil sem celo besede, ki jih je zanesla do mene rahla nočna sapica: »...juh, juh, ravno polje...« Da, to so naši. Celo glasovno poznam: moja večerna družba. K njim!

Pri stražah sem izvedel da geslo, potem pa hitel med visoko travo v smer, od koder so prihajali glasovi. Poljske straže so me ustavile, ali ker sem se mogel legitimirati, so me pustile naprej.

Prebrest je bilo treba potoček, potem pa zopet dalje po travi, zakaj

petje je bilo še vedno daleč pred mano.

Ali sem mislil takrat na največjo nevarnost, ki mi je lahko pretihla? Niti najmanj ne! Tako brezskrbno sem hodil, kakor da bi se napotil k sosedu v vas. — In vendar bi se bilo lahko zgodilo ob slehernem koraku, da bi se izprožil proti meni smrtonosni strel v travi prežeče predstraže... Vsakdo bi po tej lahko govoril o meni z očitanjem, da sem lahko miselno tvegaj življenje. Nobenih takih razmišljanj ni bilo takrat v meni. Samo da pridem do svoje trojice.

Dosegel sem jih. Rdeče zarje so stale že na horizontu: pričelo se je dani. Dobro se je že razločilo ruske žične ograje in vrh planote se je dalo natančno razločiti, kako so se rado vedno vpenjale prek okopov glave z okroglimi čepicami. Mestoma se je pokazal na okopu cel človek, ki se je prav razločno odrazil od zardelega neba.

Zdaj smo zapeli v kvartetu: »Venček na glavi se...«, »Stoji, stoji ljubljanka...« in še par drugih. Vse mirno na ruski strani. Niti en strel ni padel in vendar smo bili tako na muhi, da bi padli lahko vsi od ene same salve.

Ko je že risal dan pokrajini jasnejše poteze, smo se vrnili v svoje okope čisto nemoteni.

Moderna voja!

Nemščina na državni železnici.

C. kr. železniško ministrstvo je izdal odlok (št. 21.013/6b), ki določa med drugim:

1. Vsi prosilci za kako uradniksko, poduradniksko ali za mesto uslužbenca morajo še prej, ko so sprejeti, nadalje vsi tisti delavci, ki pridejo v pošte za svojočasno stalno nameščenje, kolikor je to le mogoče, vsekakor pa pred imenovanjem za poduradnika ali uslužbenca, dokazati znanje nemškega jezika kot službenega jezika v besedi in pisavi v toliko, da odgovarja popolnoma službenim zahtevam.

2. Delavcem, ki obvladujejo nemščino, naj se daje splošno pri sprejemu prednost pred takimi, ki tega znanja ne morejo dokazati.

3. Vse službene izkušnje brez vsake izjeme, kakor tudi predpisani pouk od časa do časa, in izkušnje od časa do časa vseh uslužbencev se morajo izvesti le v službenem jeziku.

4. Vsi razglasi, odredbe, napovedi, obvestila, odloki itd., ki so določeni le osobju, se smejo izpolniti le v službenem jeziku.

5. Vsi vodilni činitelji ravnatelstev naj z vsoto strogosti pazijo na to, da se izvede službeno obveščanje med predstojniki in podrejenimi kakor tudi med uslužbenci le v službenem jeziku. Kdor bi drugače postopal, naj se najstrože kaznuje.

Vesti iz primorskih dežel.

Trst bo slovenski, tako pravi splitsko »Naše Jedinstvo«, ki utemeljuje ta nazor s tem, da prestane biti Trst »oko Nemčije« (kakor je rekel Bismarck), čim pridejo Nemci v Genuo.

Civilnemu prebivalstvu v ozemlju Primorskega je prepovedano hoditi na vrhove gora in gričev po naredbi tržaškega namestništva z dne 28. t. m. Izvzeti so le pastirji-varuhi živine na paši in posestniki zemljišč na takih krajih, ter delavci na takih posestih, ki pa morajo imeti izkaznico. Na zvokice hoditi je dovoljeno samo, ako je treba tam kaj popraviti.

Veliki požar v Trstu. V Madianovi tovarni kvart v papirčkov za cigarete je izbruhnil ogenj, ki je napravil ogromno škodo 1.068.765 K; škoda je zavarovana.

Begunci iz primorskih dežel se nahajajo po raznih severnih deželah in po Ogrskem. Tako so zlasti na Moravskem, Češkem, Nižje in Gornje - Avstrijskem. Na Moravskem je izkazanih doslej Slovencev 8627, na Nižjeavstrijskem 1060, na Ogrskem v Tolni in Fejerju 11.000, skupno 20.687. Italijanov pa je izkazanih po omenjenih deželah 85.697. Torej ogromno število napram Slovincem. To pa treba ujeti: Slovenci so po večini samostojni kmetje, ki niso šli vsi v Lipnico in od tam v severne dežele, marveč jih je jako dosti po Kranjskem in Štajerskem, iz Furlanije in Trsta pa je šla večina z evakuacijskimi vlaki, iz Istre pa so večinoma morali oditi. Poleg tega treba vpoštevati na primer glede Goriške, da je po vojni prizadet ves furlanski del dežele, slovenski pa v delih ob Soči na levem bregu v glavnem. — Zlasti v Št. Poltnu je mnogo beguncev z Goriškega, tako so tam begunci iz občine Podgora, potem iz raznih drugih krajev kakor iz Ločnika, Fare itd. V Gross - Gerungu so: iz Gorice, Ločnika, Podgora, Pevme, iz Plavi, Kanala, Števerjana, Deskel, Marjinega Celja, iz Doberdoba; v Št. Poltnu je odšlo začetkom tega meseca enkrat 187, drugič 258 oseb, v Gross - Gerungu pa 142. V Amstetten jih je odšlo enkrat 382, in sicer v glavnem iz Doberdoba, potem iz Ločnika, Gorice, Sv. Mihela, iz Cerovega, Števerjana, iz Idrekega, največ iz Doberdoba in Dola. V Oberhollabrunn je odšlo 225 oseb, največ iz Doberdoba, potem iz Dola, Volč in Tolmna. — To posnemamo po dosedanjih izkazih.

Dnevne vesti.

— Srebrna poroka v cesarski rodbini. Danes praznujeta nadvojvoda Franc Salvator in njegova soproga nadvojvodinja Marija Valerija svojo srebrno poroko.

— Odsek za proslavo cesarjeve štletnice in odsek za »Ščit v železu« sta imela včeraj pod predsedstvom župana dr. Tavčarja skupno sejo, na kateri se je sklenilo sledeče: Na predvečer cesarjevega rojstnega dne 17. avgusta se bo na županov poziv okrasila Ljubljana z zastavami in meščanstvo bo razsvetlilo okna. Vrtil se bo tudi vojaški mirozov. 18. avgusta, po cesarski maši, se vrši pred rotovžem slovesno zabijanje žebeljev v mestni »Ščit v železu«. V ta namen bo postavljena posebno lepo okrašena lopa. Cesarjev rojstni dan bo za Ljubljano zajedno tudi cvetlični dan. Dame vseh treh mestnih strank bodo prodajale na ulicah in trgih cvetlice v korist Rdečemu križu. Mestna občina pa se bo na cesarjev praznik spomnila tudi cesarjevih največjih ljubljencev, ranjenih vojakov, ter jim hvaležna za junaško obrambo domovine, za katero krvavijo, nekoliko olajšala praznik vrhovnega vojnega gospoda. Odsek je sklenil pogostiti vse v ljubljanskih bolnicah se nahajajoče ranjence s cigaretami, smotkami, pivom in dobrih pecivom. Tako bo Ljubljana praznovala 85letnico našega častiljivega vladarja, sicer skromno, toda s tem večjo prisrčnostjo.

— Proslava rojstnega dne Nj. Vel. cesarja. Deželni odbor je sklenil, darovati v proslavo tega, letos še posebno pomembnega dne za darila vojakom na južni fronti potom vojnookrbovalnega urada na Dunaju 4000 K, društvu Rdečega križa 2000 K, društvu Belega križa 1000 K,

za spomenik na ljubljanskem pokopališču počivajočih junakov pa 10.000 K.

— Odlikovanje. Praporček g. Ivan Ogorelec 47. pešpolka je odlikovan s srebrno svetinjo na hrabrostnem traku.

— Odlikovani slovenski vojak. Srebrni zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje so dobili: računski podčastnik 7. lovskega bataljona Nikolaj Mumič, ognjčar 23. topničarskega polka Anton Cirkva, ognjčar 9. topničarskega polka Ivan Modrič, podkovski mojster Jakob Dimec in dražmojster Josip Sancin, oba 5. dragonskega polka, poštni poduradnik vojne pošte št. 79. Karol Lukavec in mojstra na vojaški železnici Banjaloka - Doberlin Štefan Plentaj in Miha Rogar. Srebrno hrabrostno svetinjo 2. razreda so dobili: pionirji Ivan Perdevšek, Anton Serbec in Matija Kanič, vsi 3. pionirskega bataljona; pohvalno priznanje višjega armadnega poveljstva je dobil nadlovce 2. polka ces. lovcev Jos. Bedenk. Srebrno hrabrostno svetinjo 2. razreda so dobili: čuvár štabnih strojev Luka Lipič in pred sovražnikom padla sprožilca torpedov Adol. Puš in Gustav Dobovšek; narednik 26. domobranskega pešpolka Josip Klobar; narednik Andrej Ružič ter infanterista Konrad Kralj in Martin Cvetek, 27. domobranskega pešpolka; narednik 1. domobran. pešpolka Leopold Grabarič; narednik 13. brzojavnega oddelka Leopold Durkovič; četovodji: Jos. Adamič in Štefan Malneršič ter korporal Maks Pavlič, vsi 5. domobranskega pešpolka; padli narednik Ivan Osterc, narednik Franc Gril, četovodja Miha Pogačnik, korporali Peter Cvirni, Anton Bohinc, Jakob Cerar, deseteriki Josip Sems, Viktor Režun in Fr. Jeke, infanterista Anton Osolnik in Rudolf Gašparič, vsi 27. domobranskega pešpolka; četovodja 26. domobranskega pešpolka Ivan Antolič. — Bronasto hrabrostno svetinjo so dobili: četovodja 26. domobranskega pešpolka Anton Pinič; četovodji Josip Smečnik in Ivan Kogovšek, korporali Ivan Jamnik, Jos. Vanček, Vladimir Ravnar in Jos. Janc, infanteristi Franc Gorenc, Franc Berginc, Martin Vozelj, Leopold Batič, Ivan Komel, Jakob Gerbec, Josip Persič, Ivan Vertovec, Franc Strajna in Alojzij Srbčič, vsi 27. domobranskega pešpolka; rezervni praporček 22. topničarskega polka Josip Dolenc, kanonir 2. domobranske havbične divizije Karol Sterle in črnovožnik pri 47. pešpolku Karol Vračko.

— »Triester Hausregiment«. V različnih nemških listih smo čitali pred kratkim priznanja velike hrabrosti »Triester Hausregimentas«. Pribiti pa moramo, da je to imenovanje napačno in prijamo to zlasti z ozirom na graško »Tagespost«. Ta polk, ki ga imenujejo nemški listi »Triester Hausregiment« se rekrutira iz političnih okrajev Logatec, Postojna in Tolmin ter iz sodnih okrajev Sežana, Gorica, Komen, Ajdovščina, Podgrad, Buzet in Motovun. Vsak politični abecedar mora vedeti, da so to sami slovenski in hrvatski okrajji, kjer živi le malo Italijanov, in da je moštvo 97. pešpolka, ki so ga nemški listi krstili za »Triester Hausregiment«, po svoji ogromni večini slovenske in hrvatske narodnosti. Iz Trsta in z obrežja niso od sedanjih vojn nikoli jemali rekrutov k temu polku, ampak so jih šele sedaj po vojni vzeli tudi ljudi z obrežja. V polku je najmanj 70% Slovencev in Hrvatov in le kakih 30% ali še manj Italijanov. Ker je na Italijan po svoji naravi vedno glasen, ker so Italijani povprečno v dobrih denarnih razmerah in se jih mnogo sliši po gostilnah, med tem ko so Slovenci ponižni in ubožni ter več doma, kakor na cesti in v javnih lokalih, se nič ne čudimo, da nepodučeni smatrajo ta polk za italijanski. Posebno, ker Italijan ne govori rad tujege jezika, primorski Slovenci in Hrvati pa radi odnehalo in lomijo italijanščino, kolikor je znano. Imenovanje »Triester Hausregiment« je torej napačno.

— Problem avstrijskega šolstva. Omenili smo, da je tržaški vladni komisar izdal javen poziv na celo dolgo vrsto tržaških mestnih uradnikov in učiteljev, da se morajo v gotovem roku zglediti, sicer da bodo iz svojih služb odpušteni. To je seveda le formalnost, kajti ti uradniki in učitelji so iz Trsta pobegnili na Laško in se prav gotovo ne bodo vrnili na poziv vladnega komisarja. Verjamemo sicer, da ti ubežniki upajo, da pridejo z italijansko armado zopet v Trst, toda dvamesečni boji ob soški fronti kažejo, da to upanje nima podlage in da pobežli iredentovci Trsta ne bodo več videli. Ta ubeg mestnih funkcionarjev tržaških je seveda vzbudil občno pozornost. Dokler so na primorske razmere samo opozarjali slovenski in hrvatski poslanci, se ni

za te razmere nihče zmenil. Zda pa so, kakor sklepamo iz »Armee-Zeitung«, presenečeni tudi vojaški krogi in imenovani list zahteva, naj se vzame že v roke problem avstrijskega ljudskega šolstva. Ta list zahteva, naj se vse ljudsko šolsko poddrži, učitelje dobro podpre in jim da pravico do enoletnega prostovoljstva.

— **Izkaz prostov, prispevkov za darove našim junaškim vojakom na južni fronti.** Darovali so sledeči zavodi in gospoda: »Mestna hranilnica ljubljanska« 2000 K; po 500 kron: Ljubljanska kreditna banka, Kmet-ska posojilnica v Ljubljani; po 200 K: Robert Kollmann, Ivan Knez in A. Šarabon; po 100 K: A. Vodnik, dr. Majaron, dr. Tavčar, Jadranska banka, podružnica ljubljanska; po 50 K: Leskovic & Meden, F. Urbanec, dr. Fr. Novak, Fr. Ks. Souvan, dr. Karel Triller, Maire - Suttner, Josip Lenčev, F. Mencinger, Schrey Josip, restav-rater; 40 K: dr. Oblak; po 30 kron: dr. Bretl, dr. Demeter Bleiweis; po 20 K: dr. Jenko, Janko Česnik, J. Mally, Lenassi & Gerkman, Pavel Magdič, Vl. Fischer za »Feniks«, Čvančara, Prohazka, lekarnar, M. Milavec, podpolkovnik, nad-svetnik Pavlin, J. Perdan, Supančič Filip, Rihard Sušnik, dr. Vladimir Ravnihar, J. Pollak, J. Mejač, J. Grobelnik, Jelka Bretl, A. Mencinger, Jean Schrey, Micika Sušteršič, Brata Pollak, Janko Popovič, M. Wess-ner; 12 K: Josipina Sumi; po 10 K: Gričar, S., notar Hudovernik, Avg. Berthold, dr. Slajmer, A. Sušnik, Drag. Hribar, Hedviga Šarc, Josipi-na Podkrajšek, dr. Tekavčič, dr. Zu-pane Fr., Belič J., brata Moskovič, dr. Vrtačnik, J. Pribil, Jak. Aušič, Fran Golob, dr. Kreč, Karel Planin-šek, Tonejc (kavarnar), dr. Kersnik, Peruzzi, Karel Zotmann, dr. Jakob Toplak, Neimenovana, Sedej - Str-nad, L. Schwentner, Vidic & Co., Fr. Čuden, dr. Sajovic, dr. Suyer, L. Pe-čanka, Petričič, J. Korenčan, Ivana Supančič, Ivan Bonač, Karel Sevnig, J. Kette, hotel Tratnik, Ante in Ida Škof, Ivan Jelačin, Julija Štor, J. Wa-nek, dr. Ivo Tavčar, dr. Švigelj, Anny Lavrenčič, lekarna A. Bohinc, A. Tomažič; 6 K: Štruktelj; po 5 K: J. Wider, A. Kunc, A. Kanc, Franc Lovše, Krejči, dr. Josip Tomšič, dr. O. Fetič, dr. Kobal, Evg. Franchet-ti, Krofta J., Ubald pl. Trnkoczy, O. Bernatovič, Ivana Seunig, Vida Foersterjeva, A. Gogolova, V. Lenas-si, Maček & Co., Marčan J., Pavla Murnikova; po 4 K: Ivan Kocmur, M. Drenik; 3 K: Oroslov Dolenc; po 2 K: I. Milčinski, Ivan Slapničar, sluga dr. Bleiweiss, Jerman J., Ba-hovec, A. Jerše, K. Šturm po 1 K: Bu-lovec in Frank; skupaj 5648 K, ozi-roma prištevisi darilo od mestne ob-čine 3000 kron, skupaj 8648 kron. Za ta denar se je nakupilo po navedu in s pomočjo tukajšnjega zastopstva vojnookrbovalnega urada (c. kr. de-želna vlada), ki je blagovolilo pre-vzeti tudi zanesljivo ekspedicijo na fronto: 200.000 cigaret, 5000 smotk, 2000 zavojev tobaka, 120 pip, 5000 škatlic vžgalic, 500 kg čokolade in kislih bonbonov, več sto litrov vina, jesiha in citronove kisline, 300 kg mi-la, 1200 žepnih robcev, 120 orgljic, nekaj žepnih beležnih knjižic itd. — Vsi izvirni računi se predložijo v pre-gled in kontrolo tukajšnjemu vojno-okrbovalnemu uradu in mestnemu magistratu. — **Presrečna hvala vsem plemenitim darovalcem in zlasti tudi p. n. nabiralkam.** — V Ljubljani, dne 31. julija 1915.

— **Prostovoljni prispevki za zgradbo posebnega podmorskega U-čolna.** Akcija Avstrijskega mornariškega društva za nabavo posebnih potap-ljalnih čolnov vrlo uspeva v območju ljubljanske krajevine skupine. Razpo-slani oklic in po vseh vogalih name-šeni umetniški lepaki napotujejo dan za dnem večje število pripadnikov vseh slojev, da prijavljajo svoj pristop k društvu, ki mu je vrhovni smoter po-večanje in ojačenje našega vojnega brodograja. Prijavljeno je pri krajevni skupščini ljubljanski že večje število znatnih prispevkov. V čistem denarju so neposredno pri vodstvu ljubljanske skupine Avstrijskega mornariškega društva (Ljubljana, glavna pošta, pred-stojnikov urad) za zgradbo posebnega U-čolna prispeli: C. in kr. etapna asistenčna stotnija št. 9, vojna pošta 81, kot uspeh zbirke prostovoljnih daril znatni znesek 400 K; Hranilnica in posojilnica Sv. Jošt pri Horjulu 10 kron, poštni nadupravitelj Josip Flere (Ljubljana) 10 K, poštni oficijal Franc Levart (Ljubljana) 10 K, župnik Josip Nagode (Sv. Jošt pri Horjulu) 10 K, neimenovane 2 K. Spričo priznane požrtvovalnosti naše javnosti se je nadejati, da bo za posebni U-čoln kmalu nabrana prav znatna svota. Prispevke sprejema in izkazuje tudi upravništvo našega lista.

— **Naši metalci min.** J. Schu-mach, doma iz St. Ruperta pri Veli-kovcu, piše s severnega bojišča: Go-tovo ste že kaj slišali in čitali o naših majhnih poljskih topovih; danes 25.

junija pa se oglasimo enkrat tudi mi, nova baterija metalcev min. »Minen-werfer«. Ta baterija je ustanovljena že od meseca januarja sem. Že tedaj je imela lepe uspehe, samo da se o tem nismo mogli tako dobro prepri-čati kakor na 19. junija, ob 12. uri po-noči. Naši topovi so majhni. Mina, ki se položi v cev, ima pa silno moč, da je grozno pogledati, ko pade in se vžge. Nastavimo se po globokih izkopanih jamah. Marsikdo si pride ogledat metača min. Tudi smo v večji nevarnosti kakor drugi topni-čarji, ker naši topovi ne nesejo tako daleč in moramo biti torej bliže so-vražniku. Že takrat je debelo in pre-plašeno gledal Rus iz svojih jarkov, ko smo mu prvič poslali svoje mine. Dne 19. junija, zvečer ob 12. uri, so nas hoteli Rusi napasti v naših oko-pih. Dve njihovi stotniji ste se pri-plazili po trebuhu do naše dobrosple-tene žične ograje, da bi predrli, kar pa ni bilo tako hitro mogoče. Zakli-cali so enoglasno »hura!« Takoj se oglasi naš metalci min, pa tudi streli iz pušk. Oddali smo samo po deset strellov. Ko je bil dan, smo videli težko ranjene in mrtve Ruse, zdra-vih se je vrnilo le malo število. Ran-jenci so imeli hude rane, mrtvi so ležali pri ograji kar brez glav in udov. Pri tem topu so stali vodja M. Seebacher, L. Kavčič, J. Klajnšek, J. Gačnik, J. Narat, J. Žorš, in z vo-zom A. Košar. Nobenemu našemu v bližini se ni kaj hudega pripetilo, ker smo imeli globoke okope. Tako smo sedaj pri našem pešpolku na slav-nem glasu, ker vsakdo pravi: »To so fantje, metalci min!« Živimo tako, kakor je pač navada v vojski, včasih srednje, včasih pa seveda tudi pre-sneto slabo. Toda korajžno srce ima-mo zmiraj, tudi kadar stradamo. Več-krat si tudi katero zapojemo, veselo ali pa žalostno, kakršni so ravno časi.

— **Zasluzeno priznanje.** Ravna-telj deželnih uradov G. Matija Za-mi d a je dopolnil že lansko leto pol-no službeno dobo ter je nameraval stopiti v stalni pokoj. Vsi izbruhda vojske pa je g. ravnatelj Zamida prostovoljno ostal na svojem va-žnem, odgovornem in napornem me-stu deželi na razpolago. Deželni od-bor je sedaj, pravilno vpoštevaje to veliko požrtvovalnost soglasno skle-nil, da izreče g. ravnatelju Zamidi v imenu dežele zahvalo in priznanje, ter ga je v znak tega priznanja po-maknil v višjo plačilno stopinjo.

— **Pobiranje občinskih doklad v iznosu nad 100%** je dovolil deželni odbor celi vrsti krajskih občin pod pogojem, da zadobi ta sklep Najvišje potrditve.

— **Podpore pogorelcem.** Deželni odbor je dovolil pogorelcem v Rib-nici 4000 K, onim v Drnovem (okraj Krško) pa 2000 K deželne podpore.

— **Če kdo kaj ve,** kje se nahaja Antonija Simčič s petimi otroci, ki je bivala do vojne v Italijo v Gonjačih hišna št. 172, občina Kojsko pri Go-rici in če kdo kaj ve, kjer je družina Josip Peternel iz občine Deskle št. 139, pri Kanalu, naj to blagohotno sporoči na naslov: Jos. Simčič, Re-koncalescenten - Abteihung des k. k. Lir. 27, in Bad Aussee.

— **Kako se navijajo cene.** Zve-deli smo za naslednji slučaj: Preku-pec je kupil na Dolenjskem vino; do-bil ga je po 64 v liter. Par dni ga proda drugemu prekupecu proti pro-viziji 8 v pri litru. Ta ga je spravil v denar po 88 v. Sedaj ga prodaja treji prekupec po 1 K 20 v. To je le karak-terističen primer. Pri marsikaterem potrebnejšem živilu se razvija stop-njevanje popolnoma po enakih »na-čelih«.

— **Pokvarjeno suho meso v ve-likih množinah** ponuja neka trrdka po Ljubljani. Posebno pred tobačno tovarno vsiljujejo to meso, ki so ga pripeljali baje z Danskega. Govori se tudi, da je dotična trrdka ponu-ja-la to meso za neznatno ceno nekemu prekupecu, da bi ga potem prodal vo-jaški upravi. Ta trrdka je baje do-bila cel vagon, to je 10.000 kg, take-ga mesa z Danskega.

— **Umrla je v Ljubljani** na Po-ljanski cesti št. 20 hčerica gospoda Filipa Turka, Majda, v starosti 7 let. Težko prizadeti rodbini naše so-žalje!

— **Učni tečaj v Ljubljani** za poštne oficijante in oficijantke, ki ga je obiskovalo letos skupno 83 gospodov in gospodičen od 16. sušca pa do 16. junija, se je končal z jako povoljnim uspehom. Razen treh obis-kovalcev so vsi drugi opravili izkušnjo z dobrim, oziroma s prav dobrim uspehom, in sicer izmed gospodov: Barbič Ivan, Eisenzopf Josip, Jančigaj Ivan, Junz Ludovik (z odliko) Kozak Ferdo, Lekan Josip, Rabič Pavel, Schray Ivan, Šetinc Martin, Venč Martin (z odliko) ter Vončina Andrej; izmed gospodičen pa: Albina Rožica (z odliko), Abram Helena, Aman Ma-rija, Baraga Vekoslava, Burnik Olga, Brečon Marija, Binder Dragica (z odliko), Chiodi Helena, Cuderman Lu-

cija, Čepon Bernardina, Cusnar Mira, Debelak Jožica (z odliko), Dekleva Helena (z odliko), Derganc Julija, Eisselt Angela (z odliko), Ferjan Ro-žica (z odliko), Ferjančič Marija, Frank Marica, Göderer Ema, Gostič Mira, Grobelnik Terezija, Huttman Mimica, Jamnik Marija, Jan Vera, Kastelic Franciška, Kenda Marica, Kenda Te-rezija (z odliko), Kernc Alojzija, Ker-žan Dora, Kleč Avgusta, Kobal Ana (z odliko), Kocijančič Mira, Kokalj Kristina, Konšek Marija, Korče An-tonija, Koželj Antonija, Krajc Hermina, Lesjak Terezija, Ločnik Magdalena, Meden Marija, Megušar Antonija, Modrijan Eliza (z odliko), Moser Olga (z odliko), Pečirer Ivanka, Petermann Marija, Petrič Ljudmila, Pevc Rogerta, Pfeifferer Hildegarda, Podnar Stanislava, Primšar Gabrijela, Puppis Eliza (z od-liko), Rihteršič Albina, Rus Jožica, Schiffer Cirila, Schiffer Stefanija, Škerle Antonija, Štirn Franciška, Tril-ler Ema, Uršič Pavla, Vehovec Marija, Vidmar Amalija, Vólkari Gizela, Wolf Anica (z odliko), Zagorac Melanija (z odliko), Zelen Antonija, Zupančič Ma-rija, Zwölfi Ana (z odliko), Žejn Edvi-na (z odliko), Žlindra Klotilda (z od-liko). — V imenovanem učnem tečaju so poučevali gg.: nadkontrolor Junz Ivan, kontrolorja Wolf Anton in Vr-hovec Josip ter oficijala Velepič Makso in Levart Fran, vsi z ljubljanske glav-ne pošte.

— **Mestna zastavljavnica ljub-ljanska** naznanja slavnemu občin-stvu, da se vrši redna mesečna draž-ba in sicer dne 12. in 13. avgusta 1915 za v mesecih juniju in juliju 1914 zastavljenih dragocenosti vršči se vsak dan od 8. ure do 12. dopoldne v uradnih prostorih, Preč-na ulica št. 2. Posebno se še opozar-ja, da na dan dražbe ni mogoča reši-tev, ali obnovitev zapadlih predme-tov, temveč le najkasneje **zadnji dan za stranke pred dražbo.**

— **Uvoz kave** je seveda vsled vojne popolnoma ponehal. Sicer so si importirji pravočasno preskrbeli mnogo blaga in se tekom celega voj-nega časa ni čutilo pomanjkanje, ali ker nihče ne ve, kako dolgo bo voj-na še trajala, se tudi ne da izračuna-ti, koliko časa se bo izhajalo z zalo-gami kave. Na vsak način je dobro, da ljudje tudi s kavo štedijo. S kavo se laglje štedi, kakor z vsakim dru-gim živilom, ker se lahko v veliki meri nadomesti s kolinsko kavino **primesjo**, ki je priznana izborna bla-go in občepriljubljena.

— **V Režni dolini** je umrla gospa Marija Oblak-Kopačeva, posestnica in mesarica. Pogreb je jutri na poko-pališče na Viču.

— **V kostanjevškem klostru** je umrla v starosti 80. let gospa Ana Candolini, c. kr. okr. sodnika vdova in mati gg. Hinko Candolini, pred-stojnika zavarovalnice v Trstu, in Vlad. Candolini, c. kr. majorja v Tre-binju. Naše srčno sožalje!

— **Iz Ljubljane pri Celju.** V italijan-sko vjetništvo je prišel kakor poro-čajo tovariši, sin tukajšnjega nadučit-lja jurist Albert Vizjak.

— **Iz Ptuj nam poročajo:** V Hudo-šah, občina Slovenja ves, je pričelo dne 20. julija goreti v gospodarskem poslopu posestnika Matevža Turn-ška. Zgorelo je celo domovanje z vsemi premičninami; rešili so le ži-vino in nekaj obleke. Vnela so se tu-di poslopja posestnika Mihe Turnška in posestnice Marije Petelinšek. Zgo-relo je tudi nekaj poslopij posestnika Simona Skerbinška.

— **Drobne novice s Štajerskega.** Iz Hoč pri Mariboru. S hrške je padla kmetica Matilda Babič. Do-bila je tako težke zunanje in notra-nje poškodbe, da je vsled njih umrla. Zapustila je pet majhnih otrok, mož je pa pri vojaki. — V Ptuj je vrgla Drava na prod utopljenca v vojaški obleki. Najbrže je to črnovo-jnik Anton Srok, ki je skočil v Mari-boru v Dravo in utonil. — V Ga-berju pri Celju so orožniki pri-jeli nekga Ivana Kusmana in Petra Rojana. Tička sta izvršila zadnji čas okrog Maribora, Ptuja in Celja več vlovov. — Iz Maribora poroča-jo, da je povozil tovarni vlak pri laj-terškem predoru črnovojnika Franca Partlička, doma pri Sv. Martinu pod Vurberkom, ki je stal tam na straži. Partliček je stal preblizu proge.

— **Razpisana nadpoštarska mesta.** V področju poštnega in brzotjavnega ravnateljstva v Trstu so razpisana naslednja nadpoštarska mesta in si-cer: v Barkovljah (1./2.), v Sežani (1./2.), v Radovljici (1./2.), v Tolmi-nu (1./1.), v Litiji (1./2.), v Vodnjanu (1./1.) in na Bledu 1 (1./1.). Prošnje je vložiti v teku enega tedna.

— **V vojaško službovanje vpokli-cana** družabnika trrdke J. Ciuha, Pred trančo, vjudno javlja p. n. občinstvu, da ostane trgovina začas-no zaprta ter se priporočata, da njima ohranijo p. n. odjemalci svojo naklonjenost do zopetne otvoritve.

Razne stvari.

* **Dalmatince na turški bojni ladij.** Nemški cesar je odlikoval tr-govskega kapitana Gjura Radimirja iz Dobrote v Boki, ki služi sedaj na turški bojni ladiji »Sultan Selim« (Goeben) z železnim križcem.

* **Zaplenjeno orožje.** V državi New York je guverner Whitman uka-zal, da je avstrijskemu društvu v Lit-lefallu vzeti puške, ki so jih imeli člani pri javnih nastopih in jih shra-njevali pri sebi doma. Po veljavni po-stavi smejo imeti puške le člani, ki spadajo k milici.

* **Afera à la Eulenburg na Du-naju.** Na Dunaju se je vršila razprava proti 30letnemu kazenskemu zagovor-niku dr. Valterju Heinkeju. Obdolžen je bil, da je v svojem luksuriorno opremljenem stanovanju na Opernri-ndu št. 7 zlorabljal številne mlade de-ke iz najboljših rodbin v starosti 17 do 20 let. Heinkeja je izsledila poli-cija in je vse priznal. Mnogo teh mla-dencev ni prišlo k razpravi, ker so pri vojaki. Dr. Heinke je bil obsojen na eno leto težke ječe.

* **Libija dela Italiji vedno večje težave.** Iz Lugane poročajo, da ita-lijanski listi smejo od 26. dalje pri-znavati, da je položaj v Libiji obu-pen. Vsa kolonija do obrežnih mest je izgubljena. »Il Giornale« v Paler-mu poroča, da italijansko prebival-stvo iz Tripolisa se odpelje v Italijo in tamkajšnji konzul naznanja, da, kdor ostane tam, ostane na svojo ne-varnost. — Kakor se poroča iz Cari-grada, so ubili bojevniki svete vojne že 3000 Italijanov.

* **Nagrade za ugonobitev »Zep-pelinov«.** Lord Michelham je obljubil zrakoplovcu, ki bo uničil enega »Zep-pelina«, 1000 funt - šterlingov. Ugo-nobiti ga mora v zraku. Lord je raz-pisal 10.000 funt - šterlingov za deset razrušenih »Zepelinov«. Michel-ham, prejšnji sir Herbert Stern, šef londonske bančne trrdke Stern Bro-thers, je bil 1. 1905. imenovan za peera. Njegova rodbina izvira iz Frankobroda ob M. in je imela sredi prejšnjega stoletja vinsko trgovino v Londonu.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 27. julija: Josip Drabek, štabni narednik pešbataljona 3/8. — Živo Petrov, pešec 61. pešpolka, oba v rezervni vojaški bolnišnici na obrt-ni šoli. — Martin Blaskovič, pešec 97. pešpolka, umrl med transportom v bolnišnico. — Feliks Bodura, pešec 57. pešpolka, v rezervni vojaški bolnišnici.

Dne 28. julija: Fran Zorman, de-lavec, 30 let, Dunajska cesta 29. — Andrej Kowalinski, pešec 30. pešpol-ka, v rezervni vojaški bolnišnici na obrtni šoli. — Avgust Zahradniczek, pešec 3/49 bataljona, umrl med transportom v bolnišnico. — Nikolaj Ternustak, pešec 77. pešpolka. — Vencelj Hofa, pešec 47. pešpolka. — Sándor Nagy, pešec 1. honved-skega pešpolka. — Peter Iskra, pod-desetnik 97. pešpolka, vsi štirje v re-zervni vojaški bolnišnici, Zaloška ce-sta 2.

Današnji list obsega 10 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Postavno varovano.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 300-2 Sredn. l. zračni tlak 736 mm

Julij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo
30.	2. pop.	735.5	16.8	sl. jvzh.	dež
31.	7. zj.	734.7	15.3	sl. szah.	oblačno
				13.3	brezvetr.

Srednja včerajšnja temperatura 15.8°, norm. 19.8°. Padavina v 24 urah mm 24.2.

Prstan

je bil izgubljen. Bil je zlat, z bri-ljantom, graviran z M. G. 17/4 1914.

Odda naj se proti nagradi na c. kr. policijski direkciji. 1852

Sprejmeta se takoj

dve kontoristini

s prakso, zmogni slovenskega in nem-škega jezika. Prednost imajo take, ki so zmogni tudi hrvaščine. Ponudbe na upr. »Slov. Nar.« pod »K. A. 1916/1793«.

Za zdravje želodca!

Čez

ga ni!

Po njem ti jed diši,

Želodec ne opeša

In glava ne boli!

Zahtevajte izrečno »FLORIAN!«

Zavračajte ponaredbe!

Postavno varovano.

Poštini smem javljam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je včeraj ponoči ob 11. uri Bog vsega mogočnega našo ljubljeno hčerko, sestro, očeta vaukinjo in nečakinjo

Majdo

v 7. letu starosti sprejel med svoje krlatce. Pogreb bo dne 1. avgusta 1915 ob 4 pop. iz hiše žalosti, Poljanska c. 20, na pokopališču k Sv. Križu.

V LJUBLJANI, dne 31. julija 1915.

Filip, Lina Turk, roditelji. Vanda, Zora, sestrice.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Veliko delo slav. nemškega pisatelja dr. P. Lindaua

„Deželna cesta“.

danes, jutri v nedeljo in v ponedeljek v

„RINO CENTRAL“ v deželnem gledališču.

Velika učinkovitost.

Velika učin ovitost.

Viktor Oblak naznanja v svojem in v imenu ostalih sorodnikov vsem prijateljem in znancem pretužno vest, da je njega iskrenoljubljena, dobra soproga, oziroma sestra, sestrična, svakinja in teta, gospa

Marija Oblak roj. Kopač

posesnica in mesarica

danes dne 30. julija ob 3. uri popoldne, po dolgi, mukepolni bolezni, potlačena s tolažili sv. vere, Bogu vdana preminula.

Zemski ostanki predrage nam nepozabljene se bodo dne 1. avgusta ob polu šesti uri popoldne v hiši žalosti, Rožna dolina šte. 204 slovesno blagoslovili, nato prepeljali na farno pokopališče na Viču in tam položili v rodbinsko grobnico k večnemu počitku.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale skozi mesec dni vsak dan v farni cerkvi sv. Antona Padovanskega na Viču.

Bodi ji ohranjen blag spomin.

V LJUBLJANI, dne 30. julija 1915.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

1851

Potrži žalosti naznanjamo vsem prijateljem in znancem pretužno vest, da je naša iskrenoljubljena, nepozabna dobra mati, oziroma tašča, gospa

Ana Candolini

c. kr. okrajnega sodnika vdova

dne 29. julija ob 5. uri popoldne, po dolgi mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti za umirajoče v 80. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb predrage pokojnice se vrši v nedeljo, dne 1. avgusta ob 4. uri popoldne na pokopališču v Kostanjevici.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v župni cerkvi.

V Kostanjeviškem kloštru, dne 30. julija 1915.

Minko Candolini, oddelni predstojnik zavarovalnice proti nezgodam v Trstu, Vladimir Candolini, c. in kr. major, ing. chem., sedaj v Trebinju, sinova, Helena Candolini roj. Tiapa, sinaha.

Odda se tako

delavnica

v najem 1841

na Sv. Petra nasipu št. 45.

Učenca

sprejme tvrdka

Z. Krajnc, Kranj,

trgov. delikates, specerije in dež. pridelkov.

Prednost imajo oni, ki so dovršili meščansko šolo. Vstop takoj. 1844

Sprejme se za takojšnji nastop

prodajalka

izurjena v špecerijski stroki. Predstaviti se je od 12—1. ure v pisarni

Ivan Jelačin, Ljubljana, Emonska c. 2.

1847

Drogerijski sotrudnik

1813

za barve, medic. droge, parfumerije in fotografske potrebščine popolnoma več, želi premeniti službo. Prost vojaščine, neoženjen, 29 let star, prijazne zunanosti ter slovensk, nemšk, italijansk. in nekoliko hratsk. jezika sposoben. Blagohotne ponudbe pod „Pulj 29“ na upr. »Slov. Naroda«.

Sprejemati izpiti za srednje šole

se vrše letos šele sredi septembra.

Ker letos v ljudskih šolah ni bilo rednega pouka, se bode proti nizki nagradi vršil na željo nekaterih staršev od 3. avgusta do 15. septembra vsak dan od 8.—11. ure dop. pripravljali pouk za sprejem v srednje šole.

Natančnejša pojasnila: Bleiweisova cesta št. 3, pritličje desno, dne 1. in 2. avgusta od 8.—12. dop. in 2.—3. pop.

Sprejme se samo 20 učencev. Na poznejše oglase se ne bo oziralo.

G. Flux

Gospodsk. ulica 4, I. nadstropje, levo. 1836

Uradno dovoljena, že 20 let obstoječa najstarejša ljubljanska posredovalnica stanovanj in služeb

v udobnost cenj. občinstva zopet v središču mesta.

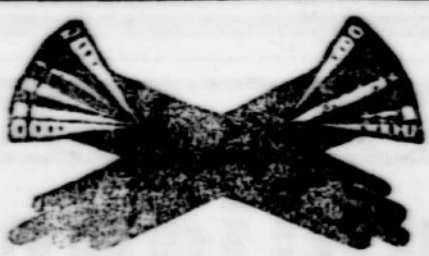
„Priporočila in namečila le boljše“

službe iskajoče vsake vrste

kakor

privatno trgovsko in gostilniško osobje izbira različnih služeb, zlasti za ženske voznice in kolikor možno hitra postrežba zagotovljena.

Pri vseh vprašanjih se prosi za odgovor znanika.

M. Schubert

preje Bilina & Kasch,

Ljubljana, Zidovska ul. 5.

priporoča veliko zalogo tkanin in glase-rekavice, modne blage za gospode in dame, raznovrstne fine parfume, ročna dela in material, kirurške predmete. 413

Moderna predtiskarija.

Izdelovanje preoblečenih gumbov.

Kneza Anersperga
radioaktivno
termalno kopališče

Toplice na Dolenjskem.

Dolenjskih železnih postaja Straža-Toplice. Gorki vrelec 39° C, čez 30.000 hektolitrov radioakt. termalne vode vsak dan, veliki basini, posebne kopeli, masovne kopeli, elektroterapija, masaža, konfortno opremljene sobe, izborna restavracija.

Zdravi se: revmatizem, protin, neuralgije (ischias), neurastenija, histerija, ženske bolezni itd. Prospekte razpošilja topliško ravateljstvo.

Sezija od 1. maja do 1. oktobra.

1090

Franc Kos Ljubljana,
Sočna ulica.

Podpirajte domačo industrijo!
Stare nogavice se
cene podpletujejo!

Specialna mehanična pletilna industrija in trgovina za površne in spodnje jopice, moderkice, telovnike, nogavice, rokavice, posebne obleke zoper trganje, pletilni material za stroje itd. na drobno in na debelo.

Pletilni stroj patent »Wiedermann« je edina in najuglednejša prilika za dober zaslužek, pouk brezplačen, trajno delo sigurno Ker delam brez agentov, so cene veliko nižje.

Otvoritveno naznanilo.

Vljudno naznanjam cenj. občinstvu v Ljubljani in na deželi, da sem otvoril

na Starem trgu št. 4

(preje Oblakova trgovina v hiši Petkosig)

: zalogo novega pohištva. :

Zahvaljujem se za dosedanje naklonjenost in se priporočam za nadaljna naročila z odličnim spoštovanjem

Vid Bratovž.

1837

Pozor! Pozor!

Nova trgovina

koles in motorjev. Selenburgova ulica 6.

Zaloga svetovno znanih „HUMBER“ koles, „PUCH“ motorjev novega sistema in posameznih delov po najnižjih cenah.

Priporočam se za cenjena naročila z vsem spoštovanjem

Fran Florjančič.

Prva osješka tvornica kemičnih proizvodov in barv ponuja

voščilo za čevlje
mažo za usnje
mažo za orožje
karbolno kislino
karbolneje
karbolno apno
in vse druge predmete za mazanje in razkuževanje v vseh kakovostih.

Ljubljansko skladišče obiek

O. Bernatovič

Ljubljana, Mestni trg šte. 5—6.

Prvi in največji zavod za uniformiranje storjenih belih, škukovosivih in poljskozelenih uniform, platnenih in suknjenih.

Čez 500 komadov plašev in pelerin vseh barv od K 15— naprej do najfinejših kakovosti. Posebne častniške in moštvene kape od K 2-90 naprej.

5000 storjenih moštvenih plašev iz komisnega sukna škukovosivega.

Tudi največja izbira moške in damske kofčice po znanih čudovito nizkih cenah.

1843

Vsak dan 10 kron

in še več se lahko zasluži z zastopstvom času primerne predmeta. Invalidi imajo prednost. — Vprašanja na The American Photo-Gesellschaft m. b. H. Teplitz-Schönau. 1923

Mehlovano stanovanje

2 do 4 sobe in kuhinja se išče za avgust ali september. — Ponudbe Resljeva cesta šte. 10, I. nadstropje, soba 28. 1819

Strojnik

1783

izkušen pri parnih strojih, Diesel-motorjih, električni razsvetljavi, akumulatorjih in hladilnih strojih, išče službo takoj. Ponudbe pod „Izkušen strojnik“ na uprav. »Slov. Naroda«.

Trgovec

mešane stroke, sedaj brez posla, bi sprejel za časa vojne gotovo opravilo v kaki trgovini, gostilni ali v zasebni pisarni, proti zelo ugodnim pogojem. Govori slovensko, nemško in italijansko. Vstopi tudi kot sotrudnik. Naslov pove upravništvo »Slovenskega Naroda«. 1820

Sprejme se spreten

1726

trgovski sotrudnik

„Slovenski narod“
vojaščine prost. Ponudbe pod „poštni predal šte. 100. Ljubljana“.

Rastlinska destilacija „FLORIAN“ v Ljubljani kupi vsake množine praznih bokalov. 1795

steklenic

od kisle vode — Rogaške slatine.

Koncipijenta

sprejme takoj

1811

Dr. Florijan Kukovec, advokat v Slovenski Bistrici.

Učiteljica laščine

točasn v Ljubljani, podučuje v svoji materinščini. 1835

Naslov v upravništvu »Slov. Naroda«.

Učenca

sprejme

Ferdinand Spilar

trgovec z mešanim blagom v

St. Petru na Kranjskem.

1831

500 kron!

Vam plačam, ako Vaša kurja očesa, bradavice, obliščanci v 3 dneh brez bolečin ne izginejo s korenino vred z BIA balzomom. Lonček z garancijskim pismom I K, 3 lončki K 2-50. Komeny, Kočice (Kassa) I Postfach 12/22, Ogrska. 1842

Sprejmeta se

2 prodajalki

mešane stroke, ena od teh z nekoliko

kontorističnim znanjem, in 1849

učenec.

Ekspressne ponudbe na tvrdko:

G. Budkovič, Bohinjska Bistrica.

Vabilo

na

občni zbor

Savinske posojilnice v Žalcu,

ki bo

v soboto, 7. avgusta 1915 ob 2.

popoldne v posojilnični pisarni.

DNEVNI RED:

1. Sprememba pravil.
2. Volitev načelnika in nadzorstva
3. Potrjenje letnega računa 1914.
4. Razdelitev čistega dobička.
5. Čitanje revizijskega zapisnika.
6. Slučajnosti.

Najbolj-je

Radi vstavljenja obrata **1880 službe**
vojaščine prost, izurjen, samostojen knji-
govodja in

Korespondent

pod zmernimi pogoji. Nastop 16. avg.
ali 1. sept. t. l. Eventuelne ponudbe
pod „Zanesljiv/1787“ na upr. „Sl. Nar.“

Sprejema zavarovanja človeškega živ-
ljenja po najraznovrstnejših kombina-
cijah pod tako ugodnimi pogoji, ko
nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na do-
živetje in smrt z manjšajimi se
vplačili.

„SLAVIJA“
Vzajemno zavarovalna banka v Pragi.
Reservni fond K 71.946.392-26. — Izplačane odškodnine in kapitalije K 145.150.178-29.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.
Vsa pojasnila daje:
čigar pisarne so v lasni ban-
čni hiši
Generalno zastopstvo v Ljubljani v Gosposki ulici šte. 12.

Zavaruje poslopja in premičnine proti
požarnim škodam po najnižjih cenah.
Skode ceni takoj in najkulantneje.
Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Pozor! Sprejema tudi zavarovanja
proti vlomski tatvini pod zelo ugod-
nimi pogoji. — Zahtevajte prospekte.

Stanje denarnih vlog na knj. in tek. račun 31. dec. 1914:

== K 202,841.494 — ==

C. kr. priv.

Stanje den. vlog na hran. knjižice 30. junija 1915:

== K 81,726.838 — ==

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, preje J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 29 podružnic. Vokal Marijin trg-Sv. Petra cesta (v hiši „Assicurazioni Generali“).

Delniški kapital in rezerve 65,000.000 kron.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne knjižice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevnim vedno ugodnim obrestovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih papirjev in posojila nanje.

Najkulantnejše izvrševanje borznih naročil na vseh tuzemskih in inozemskih mestih. — Izplačevanje kuponov in izžrebanje vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih novcev. — Najemodaja varnih predalov samoshrambe (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih papirjev, listin, dragotin itd. pod lastni zaklepom stranke. — Opravišče c. kr. razr. loterije Brezplačna revizija izžrebanih vrednostnih papirjev. — Promese za vsa žrebanja. Izplačila in nakazila v Ameriko in iz Amerike.

Ustmena in pismena pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcijah vsekdar brezplačno.

Brzjavke: Prometna banka Ljubljana. — Telefon šte. 41

Zajamčen uspeh ali pa donar nazaj. Zdravniški lekarski o izvrš-
nem učinku, zraven pa še na tisoče zahv. pismen na ogled.

Bužne, lepe prsi

dobite ob rabi med.
dr. A. Rixa kreme za prsi oblastveno preiskano, gar. neškodljivo za vsako starost, **zanesljiv uspeh**. Rabi se zunanje. Edina krema za prsi, ki jo vsled čudovitega učinka prodajajo lekarnarji, dvorne parfumerije itd. Poizkusna pušica K 3, velika pušica, zadostna za uspeh K 8. — Razpošiljanje strogo diskretno. 1637
Kos. dr. A. Rix, laboratorij, Dunaj IX., Berggasse 17/E.
Zaloge v Ljubljani: Lekarna pri „Klatom Jeleni“, drogeriji Kana in „Adrija“.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

prilaga svoj priznani izvršeni Portland-cement v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in podorne trdote daleč nadkrijujoči dobroti kakor tudi svoje priznani izvršeno apno.

Priporočila in izpričevala

raznih uradov in najslovitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad: Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

5000 hekto belega in rdečega hrvatskega

VINA

od letnikov 1912, 1913 in 1914 ponuja po dnevnih cenah veletrgovina z vinom
Alex. Breyer & sinovi, Križevci, Hrvatsko.

Priporočamo specialno

damsko in otroško konfekcijo

zelo solidne tvrdke

M. Kristofič-Bučar

Ljubljana, Stari trg šte. 9. — Lastna hiša.

Najnovejša KOSTUME Najnovejša

BLUZE i Plašče, jope i
Zalno — domače obleke
Perilo, čopce, modre
in modne predmete.

KRILA
Otroške oblekice in obleke za mladenke.

Higienično perilo in druge potrebščine za novorojenčke.

Pošilja na izbiro tudi na deželo.

Franc Furlan

naslednik Faschingove vdove

ključavničarstvo

in
zaloga štedilnikov

so nahaja: 10

Ambrožev trg šte. 9.

Popravila in preobleke
: točno in ceno.

Najcenejše

Popravila in preobleke
: točno in ceno.

dežnike in solnčnike

domačega izdelka priporoča

tvornica dežnikov in solnčnikov

Jos. Vidmar

Ljubljana

Pred Skofijo 19 — Prešernova ulica 4.

Ivan Bizovičar

umetni in trgovski vrtnar

Ljubljana 839

Kolezijska ulica št. 16

priporoča svojo bogato opremljeno
vrtnarstvo ter okusno izdelane
vence, šopke in trakove.

izposojevanje
ob mrtvaških odrih
drevesne cvetlice,
kakor tudi najfi-
nejše dekoracijske
cvetlice za dverane
in balkone.

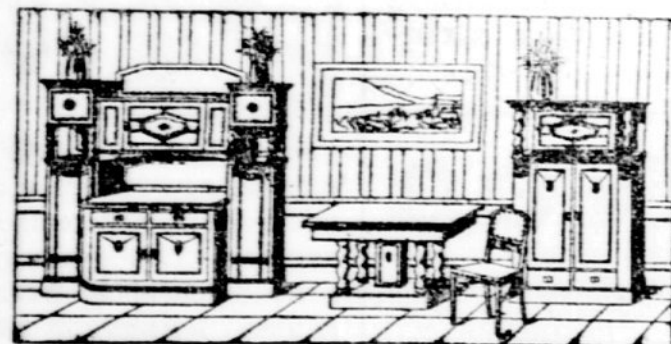
Vsakovrstne sadike do
najzlahotnejših cvetic in
zelenjadi. Sprejemam na-
ročila na deželo. Vsa na-
ročila se izvršujejo točno
in solidno.

Brzjavke: I. Bizovičar,
vrtnar, Ljubljana.

Zaloga pohištva in tapetniškega blaga. — Mizarstvo.

Popolna
spalna oprema:
2 postelji, 2
omari, 2 nočni
omari in 1
umivalnik z
marm. ploščo
in ogledalom
K 350.—.

Jamci se za
solidno delo.
Cene
konkurenčne.
Zahtevajte naj-
novejši katalog,
kateri obsega
nad 300 mo-
dernih slik.

Otroški vozički.

J. Pogačnik, Ljubljana,
Marije Terezije cesta št. 13—18.

Kmetiska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani.

obrestuje hranilne vloge po čistih

Rezervni zaklad nad K 800.000.

284
4 3/4 0/0

brez odbitka rentnega davka.

Ustanovljena leta 1881.

V pojasnilo!

Remington Typewriter Co. tvornica pisalnih strojev

Ilion, država New York

ni s firmo

E. Remington & Sons tvornica orožja

v Bridgeportu, Connecticut

v prav nobenem stiku.

Zatorej ne spada niti v koncern Remingtonovih tvornic orožja in municije, niti je njih podružnica pa tudi nima z njimi nikakih materijalnih ali finančnih zvez.

Remington Typewriter Co. je nastala iz družabne firme Wyckoff, Seamans & Benedict, ki si je leta 1886. pridobila patente Remingtonovega pisalnega stroja. Leta 1893 se je iz tega ustanovila Union Typewriter Co., ki je pa po treh letih to ime spremenila v „Remington Typewriter Co.“

Remington Typewriter Co. je vsako ponudbo, da bi izdelovala vsaj vijake in male dele za vojni materijal, že kar naprej zavrnila kljub velikanskemu zagotovljenemu dobičku in vkljub temu, da je v svojih tvornicah morala obrat skrčiti in je mnogo delavcev brez posla.

Remington Typewriter Co. stoji na stališču popolne nevtralitete, ne da bi se brigala za juristična razkladanja zakonov o nevtralnosti.

Remington Typewriter Co. d. d.

W. T. Humes

podpredsednik, sedaj na Dunaju.

1834

Ta izjava odgovarja dobesedno od tukajšnjega ameriškega generalnega konzulata potrjeni zaprišeženi izpovedi.

Vse napačne trditve, obdolžitve in obrekovanja se bodo z vsemi na razpolago stoječimi sredstvi sodno zasledovala.

Turške srečke

se kupijo.

Ponudba pod „Turki“ na upravnishvo
»Slov. Naroda«. 1696

Prilicno stanovanje

z 2 sobama, kuhinjo in pripadki se odda za
1. avgust. Povpraša se Križevniške ulice 8 v
II. nadstropju. 1518

B. GÖTZL

LJUBLJANA, Mestni trg 19

prilicno

krasne novosti spomladnih in letnih oblek in površnikov domačega izdelka
po izredno nizkih cenah.

Brez konkurence!

Solidna postrežba!

Najnižje cene!

Konteristko

z večlet. prakso, samostojna se sprej-
me v večji trgovini z meš. blagom na
deželi. — Kje pove upravnishvo »Slo-
venskega Naroda«. 1764

Prodajalka

papirne stroke, zmožna slovenskega in
nemškega jezika se takoj sprejme.
Ponudbe na upravn. »Slov. Naroda«. 1795

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

» Delniška glavica 8,000.000 kron. »

2530

Stritarjeva ulica številka 2.

Rezervni fond okroglo 1,000.000 kron.

Poslovalnica c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Priporočila nakup srečk za III. razred IV. c. kr. avstrijske razredne loterije.

Zrebanje 10. in 12. avgusta 1915.

Cene za posestnike srečk prejšnjega razreda:

1/1 srečka K 40.—, 1/2 srečka K 20.—, 1/4 srečka K 10.—, 1/8 srečka K 5.—

Cene za novo vstopilce igralce:

1/1 srečka K 120.—, 1/2 srečka K 60.—, 1/4 srečka K 30.—, 1/8 srečka K 15.—

Narečila se vrše najugodnejše po poštni nakaznici.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun in jih obrestuje po

4 1/2 % čistih.

2 % rentnine od vlog na knjižice plača banka sama.

PATENTE

vseh dežela izposluje inženir

362

Dr. GELBHAUS, oblatveno avtor. in zapriseženi patentni odvetnik
na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

Zahtevajte

zastoj in poštnine prosto moj
glavni katalog s 4000 podobami,
ur, zlatnine in srebrnine, glasbi,
orožja i. t. d. i. t. d.

» Prva tvornica ur »

JAN KONRAD, c. kr. dvor. dobavitelj, Most 884. (Česko).
Niklajsta ankerica K 3-80, boljše kakovosti
K 4-20, v starosrebrnem kovinskem rokoko
okrovju K 4-80, s švicar. kolesjem na sidro
K 5— Vojne spominke ure K 5-50, 6—,
radijeve žepne ure K 8-50, niklajsta budilka
K 2-90. Razpošiljanje po povzetju. Brez
rizika. Zamenja dovoljena ali denar nazaj.

Nad 50 let obstoječa

parna barvarija in kemično snaženje oblek

apretura sukna

Ljubljana,
Selenburgova ul. 6.

Anton Boc

Glince,
Burska ulica 46.

se priporoča.

Postrežba vestna in točna.

Najnižje cene.

Najbolj priporočljivo!

751

Pfaff šivalni stroji

Puch vozna kolesa

najnovije konstrukcije, za vsako
obito najbolj pripravi. 10 letna
garancija. Pouk v voženju brezplačen!

lahka in trpežna, priznana naj-
boljša v monarhiji.
2 letno jamstvo!

Zaloga vseh zraven spadajočih delov. Popravila točno in po cen.
Ugodne cene event. nizki mesečni obroki.

IGN. VOK, specialna trgovina šival. strojev in koles
Ljubljana, Sodna ulica 7, zraven sodišča.

Zahtevajte cenik.

Zastopniki se sprejemajo.

C. in kr. dvorni založniki

A. Zankl sinovi

tovarne barv, lakov in firnežev

LJUBLJANA.

Centrala: Gradec.

Centrala: Gradec.

Tovarne in podružnice: na Dunaju, v Göstingu, Trstu,
Ljubljani, Ljubnem in v Leitendorfu.

Priporočamo:

vse vrste oljnat, suhe, emajline in fasadne barve, firnež,
pristni kranjski, mavec (Gyps), olje za pod in stroje, karbo-
linej, čopiče, steklarski in mizarški kletj in druge v te stroke
spadajoče stvari.

Ceniki na razpolago!

Ceniki na razpolago!

POZORI

POZORI

Cvetlični salon Viktor Bajt

Selenburgova ul. 6, zraven glavne pošte.

Sopki, venci s trakovi in napisi se
izdelujejo po najnižjih cenah. Delo
okusno vezano. Velika zaloga krasnih
suhlin vencev.

Priporoča se z odličnim spoštovanjem
Viktor Bajt.

Naslov za brzojavi:
Viktor Bajt, cvetlični salon, Ljubljana.

Gorčeva kolesa

za trpez

službo

šport

zabavo

nedosežna.

Največja zaloga pnevmatike s polnim jamstvom.

A. GOREC

specialna trgovina s kolesi in deli

Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 14

(„Novi svet“ nasproti Kolizeja).

Mestna hranilnica ljubljanska

Ljubljana, Prešernova ulica št. 3.

Največja slovenska hranilnica!

Denarnega prometa koncem leta 1914 K 740,000.000.—

Vlog „ 44,500.000.—

Rezervnega zaklada „ 1,330.000.—

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje po

4 1/2 %

brez odbitka. Hranilnica je **puplarno varna** in

stoji pod kotrolo c. kr. deželne vlade.

Hranilnica posoja na zemljišča in poslopa proti 5 1/4 % obrestim in najmanj 1/4 % amortizacije. Za varčevanje ima vpeljane lične

domače hranilnike.

Italijanski vjetniki na ljubljanskem gradu.

Vojni poročevalci, ki so te dni obiskali primorsko fronto, so se ustavili tudi v Ljubljani, da si ogledajo najnovejšo posebnost našega mesta — taborišče italijanskih vojnih vjetnikov. Ljubljana je za naše vjete južne sosedje le prva ščacija, tu se jim nudi takorekoč le prvi oddih, kar je zdravega, odide po petdnevni karanteni naprej. Le ranjenci ostanejo, dokler niso izlečeni.

Zbirališče za italijanske vjetnike je naš častitljivi Grad. Vojni poročevalci pravijo, da se jim zdi na Gradu vse jako primerno urejeno ter občudujejo lepoto razgleda, snažnost prostorov, udobnost obširnega dvorišča. Tudi marsikateri ljubljčan bi se začudil, ko bi si smel danes ogledati notranjost starodavne stavbe. To ni več naš stari Grad s svojimi temnimi hodniki, s svojimi od starosti ogledanimi kotički; vsi znaki propadanja so izginili. Vse je prenovljeno, čedno in snažno se belijo sobe in hodniki, marsikatera stvar je postavljena drugače — toda povsodi se ozira na tebe nepopadljivo starinsko lice častitljivega znamenja naše bele Ljubljane. Povsodi je poznati sledove skrbne roke in za umetnost vneta srca. Ne izdamo nikake tajnosti, ako povemo, da so obnavljajna dela na Gradu zasluga grajskega poveljnika majorja Kerna, ki je skoraj brez vsakih sredstev (z malo podporo občine) izvršil prav na tistem velezaslužno delo. Za vojnega vjetnika, ki pride iz strelskega jarka, je ljubljansko taborišče pravcati hotel. Snažnost, vojaškim razmeram primerna udobnost, in oskrba — vse mu dokazuje, da se naša vojna uprava čim najpazljivejše zaveda mednarodnih načel, ki urejajo postopanje z vojnimi vjetniki, onih načel, ki jih naši sovražniki tako radi teptajo...

Častniki in vojniki skoraj vseh italijanskih polkov so že gostovali na našem Gradu. Skoraj vsak dan se odprejo dobro zastražena grajska vrata novemu krdelu v enoličnih rjavozelenosivih uniformah. Mali ljudje so to, med katerimi se telesno odkljujejo iz cele Italije izbrani bersaljeri s svojimi čudnimi, prav nevojaškimi perjanicami, in pa alpinci, ki se rekrutirajo iz planinskih krajev. Večina vjetnikov pripada seveda infanteriji, mnogo je bilo med njimi zlasti v prvem času tudi financarjev in celo eden pilot, ki je moral pri Gorici zapustiti zračne višave, je že bil med njimi. Tudi častnike vseh strok od podpolkovnika do rezervnega poročnika so naši vojaki že gostili na Gradu.

Vsako novo krdelo dobi novo pobeljeno, snažno sobo, ima priliko, da se očisti in v miru prebije petdnevno predpisano karanteno. Ranjenci (med njimi je tudi nekaj težkih) pridejo seveda takoj v bolniške sobe, ki so higijenično urejene in kjer je poskrbljeno za izdatno pomoč. Našemu zdravniku sta pridružena dva vjeta italijanska lečnika, eden Rimljan, polkovni zdravnik, drugi kirurg iz Napolja, rezervni primotenente.

Strogo po vojaško je urejeno življenje na Gradu. Moštvo je nastanjeno v velikih sobah nekdanje kaznilnice, v katerih vsaki je »poveljnik« marescealo (štabni narednik), ki je odgovoren za mir in red. Častniki imajo po 3 do 4 skupaj svoje sobe.

Precej zgodaj jutraj morajo biti vse postelje v redu in ko pregledajo naši častniki sobe in dvorane, stoji na poziv »Attento« italijanski vjetniki v strogi vojaški pozituri.

Na krilu »posadke« neke sobe zapazimo začuden visokega starca. Izpod čepice mu silijo redki beli lasje, po prsih mu valovi dolga krasna siva brada, orlovski nos, živahne oči — kako pride ta starček v uniformo laškega caporala? Njegovi tovariši so takoj pripravljeni obširno razložiti njegovo biografijo. 67 let je star, nosil je kot mladenič rdečo Garibaldijevo srajco in ko so po Italiji naznanjali, da čakajo neodrešena Gorica, Trst, Dalmacija nestrpno na svoje osvoboditelje, se je odločil, da ponese tudi on staro Garibaldijevo zastavo v provincio Giulio. Siromak. Se le prepozno je uvidel, kako so ga varali oni, ki so pripovedovali, da bo ofenziva italijanske armade triumfalen pohod v neodrešene kraje. Danes premišluje o svoji usodi, morda v ravno isti sobi, kjer je spoznal njegov brat, oče, prijatelj pred 50. leti bridkosti vojnega rodstva, kajti tudi 1866. leta smo imeli na Gradu laške goste. V neki drugi sobi se nahaja prosvojec, ki je 54 let star. Tudi ta je mislil, da mu bodo teden dni po izbruhu vojne zvonili zvonovi pri Sv. Justu... Čudno se izjemata ta dva »caporala« med ostalimi vjetniki, ki so vsi v najboljši možni dobi. Sprva so prihajali le

mladi fantje do 26. let, sedaj pa se pojavljajo tudi že starejši rezervisti — najboljši dokaz, kako je vojna že oglodala italijansko vojsko. Dan vjetnikom ne mineva baš neprijetno. Kdor hoče delati, lahko nasaja lopate in dobi zato približek na hrani. Sicer pa sedijo Lahi kaj radi na dvorišču na soncu, dve uri dopoldne in dve uri popoldne smejo celo na vrt, oziroma v drevored, kjer igrajo svoje priprosto narodne igre. Ob 6. je apel, profesor zbere svoje ljube ter kontrolira, ali mu morda ne manjka kakšna »draga glava«. Ob 9. mora biti vse v posteljah. Luči ugasnejo in na Gradu zavladajo nočni mir.

Le v sobah, kjer leže ranjenci, je svetlo. Tam vršijo samaritansko službo tudi trije vjeti podčastniki, katerih skrbno obriti obrazi in tonzura na glavi nam povedo, da so duhovniki. Dva sta kapucina, eden je dominikanec-prostovoljec. Vsi trije imajo dovoljenje, da berejo v grajski kapelici mašo in ljubljanski ordinarij je vsakemu nakazal po 35 mašnih stipendij — da ni bilo zastoj. V bolniški sobi leži tudi siromak, ki se bo naših sanitancev in zdravnikov pač do groba z vročo hvaležnostjo spominjal. Trinajst dni je ležal na krau v nekem gozdiču s prestreljeno nogu in prestreljenimi prsi, zamani je klical na pomoč. Glad in žejo je preganjal z borovnicami, jedel je koreninice, vsak večer je obupal, vsako jutro je zatlela v njem zopet iskra nove nade. In res, oddelek naših sanitancev se je nekega dne približal skritega gozdnatemu kotičku, čul slabotne klice ter hitel ranjenemu sovražniku pomagat. Naši zdravniki so ga skrbno obvezali in na Gradu se mu polagoma vrača zdravje. Suh in bled je še kakor smrt, toda okreval bo. Piše se za Busicha, prvo slovensko ime, ki se je pojavilo v seznamih italijanskih vjetnikov. Slovensko ime, toda italijansko čustvovanje, italijanska govornica: ubogi Busich je trd Italijan in jezik njegovih pradedov mu je tuj... Med njegovimi tovariši pa jih je nekaj, ki govorijo slovensko: eden je hučil v lepih mirnih časih po naših krajih, od sela do sela, od mesta do mesta ter brusil škarje. Morda je bil nekaj tudi že v Ljubljani, ter se oziral v Grad, kateremu ni slutil, da postane njegova prva ščacija na poti v vojno tolstvo. Mnogi italijanski vojniki govorijo tudi nemško — naučili so se nemščine kot delavci v alpskih in renskih deželah.

Vjeti italijanski častniki po večini nemško sploh ne razumejo, pač pa govori vsak francosko in mnogi tudi angleško. Pravijo, da so se od izbruha svetovne vojne sem prijavljali Italijani na svoje verolomstvo tudi s pridnim učenjem slovensčine in hrvaščine, da bi mogli občeati s prebivalstvom okupiranega ozemlja. Dosedaj pa še te prilike niso mnogo imele.

Hrano imajo vojni vjetniki isto kakor naši vojaki. Marsikateri pač pogreša svoje ljube makarone... Vsak dan se odpirajo in zapirajo vrata na Gradu. Krdelo za krdelom odhaja dalje proti severu (zdi se, da s prav otožnimi mislimi) krdelo za krdelom prihaja z bojišča. Grad ni nikdar prazen.

Pred par dnevi smo videli na kolodvoru značilen prizor. Oddelek ruskih vjetnikov je stal tam, da odide na neko delo. V tem hipu je prišel vlak z italijanskimi vjetniki. Rusi so se spogledovali in škodoželjno muzali »Italijanci!«, Lahi pa so radovedno in sramežljivo obenem zrl na svoje zaveznike. Morda je bilo to prvo srečanje ruskih in italijanskih zavezniških čet na avstrijskih tleh. Kako povsem drugačno, kakor so računali ententni hujskači, ki so videli v svojih sanjah, kako se srečujeta tam nekje pri Dunaju italijanska in ruska armada! Ironija usode.

Razpoloženje in ugibanja v Gorici pred vojno z Italijo.

Iz Gorice se nam piše: Cenzura je dovolila, da se je smelo javnosti povedati, da so vojaški krogi glede Gorice sodili: dva ali tri dni se bo držala pa pade sovražniku v roke. V Gorici se je čitalo obilo liste iz Italije in kdor je verjel tem listom, zlasti listu »Corriere della Sera« iz Milana, je moral misliti, da je naša država že takoslabla da se bo mogla le malo braniti pred Italijani, ki so gotovi, da se njihov prihod v Furlanijo razvije v ponosen pohod po primorskih deželah in tje do Save. Kako so ti listi poniževali našo državo in našo armado in kako so kričali zmagonosno že naprej: Vojno hočemo! Zmaga nam je zagotovljena! Ob meji proti Avstriji je kar mrgolelo vojaštva in naše obmejno ljudstvo je pripovedovalo, kako da silijo čez mejo in kako se laskajo našim ljudem, češ, kmalu pridemo k vam in vas »osvobodimo«. V našem zvestem obmejnem ljudstvu je gorelo ogorčenje in hodilo je v Gorico vpraševat, kaj bo? Mirili

smo ljudi in v časih, ko je kazal politični barometer ugodno, zagotavljali, da vojne s sosedom ne bo. Ali našim ljudem to ni šlo v glavo, rekali so: e, bo, bo, Lah je zvit in ne drži zvestobe. Naše ljudstvo ni nikdar zapalo sosedu-zavezniku, kakor je to tudi popolnoma prav povedal v »Reichsposti« pl. Livnograd v sestavku, kjer je priobčen nemški prevod večnokrasne Gregorčičeve »Soci«! V Gorici smo ugibali, kaj bo z nami, ako uderejo Italijani v mesto in zasedejo deželo? Kako bodo ravnali z nami? Italijanski vodilni politiki so na taka vprašanja najprvo odklonili vsako zvezo z onimi onstran meje, rekali pa so, da Italijani ne storé nič hudega nobenemu, ako se jim ne postavi v bran, da bi se torej tudi Slovincem ne bilo ničesar bati, ako le ostanejo mirni. Razlagali so, da ti bila Gorica in okolica po zavzetju gotovo veliko italijansko taborišče in bi se vojne operacije vršile bolj v notranjini, proč od Gorice, tako, da bi življenje v mestu teklo mirno svojo pot dalje, precej oddaljeno od bojišča. S slovenske strani se je izražal strah, da ako bi tudi italijanski vojaki mirovali, vzdijali bi nad Slovence irredentisti in tista sodrga, katero predobro poznamo iz raznih demonstracij. Italijanski vodilni možje so znali tudi v tem pogledu tolažiti, da se ni bati, da bi se kaj zgodilo, ker bi bilo klanje v mestu, vzročeno po Italijanih, neizbrisljiv madež za gorške Italijane; sploh da, ako seveda sploh pride do tega, da Italijani zasedejo Gorico, počete vse mirno in dostojno, kakor je naravno na strani takega kulturnega naroda, kakor je italijanski. Ali Slovinci takim besedam nismo verjeli, marveč smo bili prepričani, da bo nam gorje, ako pademo pod Italijane. Najhujiš zaničevalci Slovencev, največji irredentisti se nahajajo v Italiji in ti informirajo liste in govornike intervencionistov. To je zvenelo iz listov v kraljestvu in iz govorov primorskih irredentistov in po njih navdahnjenih italijanskih govornikov. In koliko je bilo teh ljudi! Bežali so iz Trsta, iz istrskih svojih gnezd, videli smo v Gorici, kako je izginil danes ta, jutri drugi. Vsi polni strupa proti Slovincem in proti Avstriji so hujskali po Italiji in to hujskanje je odmevalo po listih glede Gorice izraženo v veliki laži: da Gorica neznansko trpi od strani Slovencev, da Slovence podpira vlada in jih goni v boj proti italijanski Gorici: treba torej rešitve in masčevanja. Slovence v Gorici se je polastilo prepričanje, da ako bi nanesel slučaj, da bi padla Gorica v italijanske roke hitro po napovedani vojni, ko je v njej polno slovenskega prebivalstva, bi bilo v Gorici strahovito klanje. Irredentisti bi kar čitali imena Slovencev in sodrga in istotako vojaštvo italijansko bi jih klalo, streljalo, obešalo. In prijetno bi se počutili pri tem masčevalci...

Italijane v Gorici bi delili mi v tri vrste: v prvi vrsti so oni, ki so zvesti Avstriji, v drugi taki, ki bi eventuelen prehod pod drugega gospodarja prenesli molče in živeli dalje mirno svojemu poklicu, tretjo vrsto pa tvorijo nemirni, nevarni elementi, ki so kuhali svojo jezo proti Avstriji in se na skrivnem med seboj veselili prihoda italijanske armade v deželo. Slovenske služkinje so nam pripovedovale, kaj se govori v takih družinah; no, tisti so jo popihali pravočasno čez mejo. Presenetljiv za Italijane v Gorici je bil beg nadporočnika Seculina k italijanskim četam. Seculin, c. k. notarski substitut v Krmini, je veljal za zanesljivega dobrega Avstrijca. Nihče ni dvomil nad njegovim dobrim avstrijanstvom — radi tega je pač kot sin dežele in poznavalec razmer in ljudi opravljal važno službo ob meji proti Italiji, drugače bi bil v Karpatih — ali glejte! ob prvi priliki je izginil in zapustil zastavo, kateri je prisegel zvestobo. Italijanski mirni in dobri inteligentje v Gorici so rekli: tak človek nam največ škoduje! Ako Seculin dezertira, katerega Italijana bodo potem še smatrali za avstrijskočutečega?

Potekali so dnevi in v Italiji je bil velik boj, ali zmaga Salandra ali Giolitti, ali bo vojna ali ne? Pošteni Italijani naši so obsojali Salandro in skupno smo vsklikali: ali nimajo dosti, ako jim odstopimo Furlanijo! Gorico naj pustijo v miru! Gorice se ne dotakniti! V onih časih se je tuhtam med zmernimi Italijani razmišljalo, kako nespametno in škodljivo je bilo tisto narodno sovraštvo, po vojni mora biti drugače, saj hujskačev ni več, ti so šli, kamor jih je vleklo srce...

Vedeli smo, da je vojna gotova stvar in prihajalo je naše vojaštvo. Kdor se je udajal utisom iz listov iz Italije, je klonil glavo in z žalostjo motril bodočnost: kaj bo, sedaj še nova vojna! Italijan je pripravljen in kako! Toda odleglo je takemu pesmistu, ko je videl prihajati naše čete: artiljerijo, pešce itd. Kamen se nam je odvalil od srca, lica so se nam zjasnila in soglasno smo vsklikali: kaj take čete imamo na razpolago proti verolomnemu italijanskemu sovražniku?

Čete, tako sveže, tako vedre, tako navdušene in tako že izurjene v bojevanju. Ponos je rasel v nas, čutili smo laž iz kraljestva tolikrat vrženo proti nam, da nimamo obrambe proti Italiji, veselje je zaplalo po naših srcih, kajti iz teh svežih čet, iz tega čvrstega mladega vojaštva in svetega navdušenja, ki preveva, je vstala svetla zarja zmage nad zavratnim novim sovražnikom. Videli smo to zarjo, objela nas je in prevzela: Gorica ostane naša!

Bolni Sanaforij
naplajnih **Aflenz**
Hofacker 830, Stajersko, Prospekti

MATTONIS
JEDINSTVEN V SVOJOK
ANALITIČNOJ
KAKVOČI

NAJBOLEJE
COAVNA NAJŠIRŠE
NJR PORODIČNO
PIČE

GIESSHUBER
ČISTI PRÍRODNÍ ALKALIJ
KISELI IZVOR

100 l domače pijače!
osvežujoče, slastno in žejo gaseče
si lahko vsakdo sam napravi s
majhnimi stroški. V zalogi so ananas, jabolčnik, grenadinec, malinovec, mulkatni hrusevec, poprovi metovec, pomarančevce, prencevec, limonov. Napišite zahtevno listič.

Ta domača pijača se lahko pije poleti hladna, pozimi tudi vroča namesto ruma in žganja. Sestavine z natančnim navodilom stanejo K 4.50 franko po povzetju. Na pet takih porcij damo eno zastoj. Za ekonomije, tvornice, večja gospodarska delavnice: t. d. neprecenljive vrednosti, ker to delavca sveži in ne opijani in njegova delavnost ne trpi.

Jan Gröblich, Engel-Drögerie Brno, št. 639, Moravsko.

Nadležne kocene
na obrazu ali na rokah
odstrani v 5 minutah
Dr. A. Rixa 1833
odstranjevalec kocin.
Zaj. neškodljivo, gotov
uspeh. Pušica za 4 K
zadostuje. Razpošiljanje strogo diskretno.
Kos. dr. A. Rixa, laboratorij, Dunaj IX., Berggasse 17/E.
Zaloga v Ljubljani: Lekarna »pri zlatem
jelenu«, drogeriji A. Kanc in »Adrija«.

Naznanilo.
Slav. občinstvu kakor nekdanjim
svojim cenj. naročnikom vljudo
naznanjam, da sem
zopet odprl lastno
črevljarsko delavnico
kjer bom izdeloval vsa v mojo stroko
spadajoča dela, za kar se najtopleje
priporočam. 1765

Franc Sajovic
črevljarski mojster
Franca Jožeta cesta pri »Ma-
linu« na dvorišču na desno,
v Ljubljani.

Proti 9
zobobolu in gnjilobi zob
izborna deluje dobro znana
antiseptična
Melusine ustna
in zobna voda
ki utrdi dlesno in odstranjuje
neprijetno sapo iz ust.
1 steklenica z navodilom 1 krono.
Deželna lekarna Milana Leusteka
v Ljubljani, Rešljeva cesta št. 1
poleg Franc Jožetovega jubilejnega mostu.
V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani
bolniških blagajin juž. železnice, c. k. tobačne
tovarne in okr. bol. blagajne v Ljubljani.

Melusine-ustna in zobna voda.
Sunja, Hrvaško, 22. februarja 1908.
Blag. gospod lekarnar!
Prosim vljudo, pošijte mi zopet
tri steklenice Vaše izborna delujoče
antiseptične melusine-ustne zobne
vode, katera je neprekosljivo sredstvo
zoper zobobol, utrja dlesno in od-
stranja neprijetno sapo iz ust. Za
ohranjenje zob in osveženje ust jo bom
vsakomur kar najbolje priporočal.
Spoštovanjem
Mato Kaurinovič, kr. pošte meštar

Starejši trgovski 1829
pomočnik
galanternist event. manufakturist, kateri bi
imel tudi veselje za izložbenega aranžerja so
laže proti dobri mesečni plači. Ponudbe
na O. BERNATOVIC, Ljubljana.

Sprejem
2 krepka učenca
s primerno šolsko izobrazbo, v svojo trgovino
z mešanim blagom. Ponudbe na I. Colnar,
Kranj. 1822

Suhe gobe, fižol,
vinski kamen
sploh vse deželne pridelke kakor tudi
prazne dobro ohranjene vreče
kupi **ANTON KOLENC** v Celju,
Graška cesta 22. 1886

Učenec
ki je dovršil vsaj 5 razredno ljudsko šolo, je
poštenih starišev, zdrav in čil, ima veselje do
trgovine, se sprejme v trgovino s speditijskim
in mešanim blagom trdke J. Kutin, Postojna.
Vstop takoj. Dečki z dežele imajo prednost.
1817

Stanovanje
obstoječe iz 4 sob, s pritliklami in
lepim vrtom, se odda za avgust v
Spod. Šiški št. 79. 1756
Več v pisarni Ivana Kneza, tu.

Sprejme se
prodajalka
mešane stroke in 1806
učenec
14 let star, s primerno šolsko naobrazbo.
A. Sušnik, Ljubljana, Zaloška c. 21.

Limonova esenca
1 steklenica 1 krono
odgovarja 10 limonam.
Lekarna Trnkoczy,
zraven rotovža v Ljubljani.

Lasne kite
v veliki zalogi, najfiniješe kako-
vosti po 7, 9, 12 in 16 kron —
vse vrste lasne podloge in mre-
žice — barva za lasne in brado
»Neril« po 2 in 4 K — toaletne
potrebščine — lasulje, brade in
druge potrebščine za maskiranje,
vse po zmernih cenah priporočam
Štefan Strmoli
Ljubljana, Pod Trančo št. 1.
(Križišče Mostnega in Starega trga).
: Postrežba točna in vestna. ::

Kdor hoče varčevati,
obrne naj se na trdiko
Katinka Widmayer,
»pri Solncu« za vedo,
tam se dobi
vse blago
kakor velika zaloga
čevljev
radi pomanjkanja prostora
še vedno po stari ceni.

PEGE

dr. A. Rixa pasta Pompadour.

Popolnoma neškodljivo. Polzkušnja K 1—, veliki lonček K 3—. Dr. A. Rixa biserno mleko, tekoč puder, rožnat, bel in naravno rumen, steklenica K 3—. Diskretno razpošilja Dr. A. Rix, kem. laboratorij Dunaj 12., Berggasse 17. Zaloge v Ljubljani: Lekarna »Zlati jelen«, drog. A. Kanc, drog. »Adrija«.

Mnogo denarja prihranijo kolesarji!

K 95— namesto K 145—, razpošiljam za reklamo, 500 novih „Torpedo“ prostotečnih koles, modeli 1915; elegantno grajeni, lahkotekoči, s la pnevmatikami, kompletno in s 3letno garancijo. Sveži močni plašči po K 6—, 7—, 8—, zračne cevi po K 4:50, 5—, 6—. Popravila, emajlir. in ponikanje in vse kolesarske potrebine po cenah na debelo.

A. Weissberg, tvojniška zaloge koles in šivalnih strojev, Dunaj 12., Untere Donaustrasse 23. III. Katalogi gratis. Slov. dopisovanje. Na obroke izključeno. Firma ustanovljena leta 1898.

Ostajanje
L. 1842.

Tovarna oljnatih barv, laka in firneža

Telefon
Stavilka
154.

BRATA

črkostlikarja, lakirarja, stavbna

Prodajalnica:
Miklošičeva ulica št. 6.
nasproti hotela „Union“.

EBERL

in pohištvena pleskarja

Delavnica:
Igriška ulica št. 6.
Električna sila.

ALFONZ BREZNIK

nčitelj Glas. Matice in edini zaprise-
ženi strokovnjak c. kr. dež. sodišča.

Ljubljana, Kongresni trg 15.

(Nasproti munske cerkve.)

Največja in najposobnejša tvrdka in izposojevalnica

klavirjev in harmonijev

na jugu Avstrije. — Velikanska zaloge vsega

glasbenega orodja, strun in muzikalij.

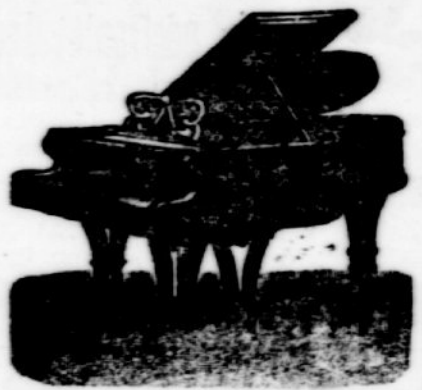
Edini založnik dvornih in komornih tvornic: Bösen-

dorfer, Hözl & Heitzmann, Förster, Ehrbar, Gebrüder

Stingl, Rud. Stelzhammer, Czapka, Laubberger & Gloss.

Hofmann in Hofberg (amerikanski harmoniji).

Obroki od K 15— naprej. Najbogatejša izbira v vseh
modernih slogih in lesnih barvah. Oglejte si klavirje z
angleško ponavljajočo mehaniko. 10 letna postavno
obvezna garancija. Najemnine najnižje. Zamena naj-
ugodnejša. Ugodenje ter popravila strokovno in ceno.
Ker imam zgoraj navedene prve fabrikate izključno le-
po za Kranjsko v zalogi, svarim pred nakupom falsi-
fikativ in navideznega „potezma“ pri kričalnih, ki se
drznejše govoriti o „dobrem blagu“, dasi nimajo ni
jednega pomembnega fabrikata v zalogi.

Najnižje cene.

Tovarna pohištva J. J. Naglas

Ljubljana, Kongresni trg št. 12.

Največja zaloge pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke
sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeti
žimnati modroci, otroški vozički itd.

Najsolidnejše blago.

Vojaški čevlji

za častnike in moštvo

se dobe v vsaki množini v zalogi tovarne:

Peter Kozina & Ko.

LJUBLJANA, Breg št. 20.

A. KUNST

Ljubljana

Zidovska ulica št. 4.

Velika zaloge obuval

lastnega izdelka za dame, gospode

in otroke je vedno na izbero.

Vsakašna naročila se izvršujejo točno in

po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in

zaznamujejo. — Pri zunanjih naročilih naj

se blagovni vzorce poslati. 40

Največja zaloge navadnih do najfinjših
otroških vozičkov

in navadne do najfinjše

žime.

M. Pakič

v Ljubljani.

Neznanim naročnikom se

poslaja s povzetjem.

AVG. AGNOLA

v Ljubljani, Dunajska cesta 21.

Velika zaloge

steklenine, porcela-

na, svetilk, zrcal,

šip, kozarcev, vrčkov

l. t. d.

Gostilniška in kavarnar-

ska namizna posoda

po najnižjih cenah.

Ustanovljeno 1846.

Parno barvarstvo

ter kemično čiščenje in
snaženje oblek.

Apertura sukna.

JOS. REICH

Poljanski nasip - Ozka ulica št. 4.

Sprejemališče

Selenburgova ulica št. 3.

Postrežba točna. Solidne cene.

*** | * | ***

Zdrave, rdečelične otroke
hočete imeti?

Potem jim dajte uživati izboljšano, aro-
matično ribje olje iz lekarn pri zlatem
orlu. Vsak otrok uživa z lahkoto to ribje
olje iz katerega je popolnoma odstranjen
zoperni duh in vonj. 1 steklenica K 1:80.

Zoper kašelj, zastize-
nost in prehlajenje

je v tem času za otroke najboljše pre-
izkušeno in mnogostransko priporočen
trpotčev sok. — 1 steklenica 1 krono.
Zaloge vseh tu- in inozemskih
specialitet ter preizkušenih do-
mačih zdravil.

Izborna toaletna sredstva „Ada“.

Vedno sveže gumijske specialitete

Oddajajo se tudi zdravila za

člane vseh bolniških blagaj.

Razpošilja se 2krat na dan na vse strani.

Pharm. Mag.

Vinko Proháčka

lekarna pri zlatem orlu

Ljubljana, Jurčičev trg št. 2.

Lepe prsi

Suhi

dobe deklice in žene vsake starosti, ako
rabijo moje najnovejše mazilo za
prsi, rabi se samo na zunan, edino res-
nično učinkujoče sredstvo, zajamčeno ne-
škodljivo. Cena K 3, 5 in 8. Zraven spadajoče mlo 60 vin.
dobe lepe, polne telesne oblike z mojo redilno moko
»Käthe«, zajamčeno neškodljivo, mnogo zahvalnih
pism. Cena kartonu K 2:20 po povzetju. Od 4 kar-
tonov naprej pošt. prosto. — Pošiljate pošte re-
stante samo če se pošlje denar naprej. — Razpošilja ga

Käthe Menzel, Dunaj VI., Stumpfergasse 49 K, 2. Stock.

Velika prodajalna

s komptoarjem, prostornimi skladišči in veliko kletjo, v ka-
teri se že 80 let nahaja špecerijska trgovina, se na
Kongresnem trgu št. 10 (Dvornem trgu št. 1) z
1. novembrom t. l. odda v najem.

Pojasnila v odgovorni pisarni v Gosposki ulici št. 3,
I. nadstropje.

1709

5000 hektolitrov

raznovrstnega starega in novega, belega in rdečega

V I N A

ponuja po zmernih cenah

Središnja zadruga hrvatsk. vinogradara

v Zagrebu, Kukovičeva ulica št. 2.

Ivan Jax & sin

v Ljubljani, Dunajska cesta 15

priporoča svojo bogato zalogo

voznih koles.

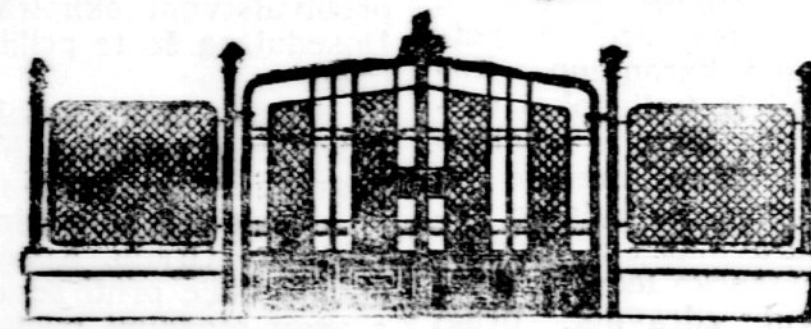
Šivalni stroji
za rodbino in obrt.

Brezplačni kurzi za
vezenje v hiši.
Pisalni stroji
„ADLER“,
Pletilni stroji
vseh velikosti

Praktično in cené ograje za predvrtovce,
parke itd. itd.

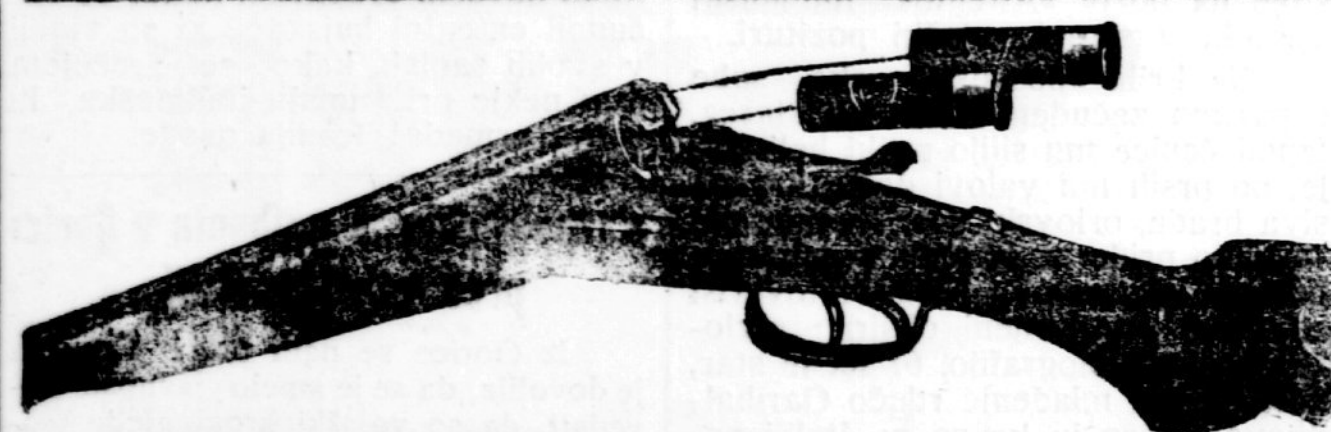

1215—II.

iz žičastih mrež in kovanega železa preprosto ali tudi najkrasnejše opremljene,
vrtno ograje iz kovanega železa, stopniške ograje, okenske mreže, ograje za
grobove, grobnice, balkone in pročelja, večkrat sukane šesterokotne, v
ognja pocinkane ter štiriglate strojne žicaste pletenine za ograditve gozdov,
travnikov in vrtov, za varstvo proti zajcem, pasjake, fazanerije, voliere,
igrališča za lawn-tennis, Rabitzove stene in monirake gradbe, dalje mreže za
pesek in gramoz, jeklena bodeča žica za plotove, vse ograjevalni material in vse
zadavne izdelke dobavljajo po najnižjih cenah

Hutter & Schrautz d. d., Dunaj VI., Windmühlgasse 26/42
tovarna sitarskega in klobučevinastega blaga.

Vzorčne knjige, preračuni in pojasnila vsake vrste gratis in fr.
Dobiva se pri vseh večjih trgovcih z železnino.

Ljubljana

Fr. Ševčik

Zidovska ul. 7.

puškar

priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih

280

pušk in samokresov

lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, suških in čeških strogo
preizkušenih pušk, za katere jamčim za dober strel. Posebno pripo-
ročam lahke tresovke in puške Boek s Kruppovimi cevmi za brez-
dimni smodnik. — Priporočam tudi

veliko zalogo vseh lovskih potrebščin

po najnižjih cenah.

Popravila in narečbe se izvršujejo točno in zanesljivo.
Cenovniki na zahtevanje zastavljajo in poštnine prosto.